

ЗАКОН ЗА УБЕЖИЩЕТО И БЕЖАНЦИТЕ

В сила от 01.12.2002 г.

Обн. ДВ. бр.54 от 31 Май 2002г., изм. ДВ. бр.31 от 8 Април 2005г., изм. ДВ. бр.30 от 11 Април 2006г., изм. ДВ. бр.52 от 29 Юни 2007г., изм. ДВ. бр.109 от 20 Декември 2007г., изм. ДВ. бр.82 от 16 Октомври 2009г., изм. ДВ. бр.39 от 20 Май 2011г., изм. ДВ. бр.15 от 15 Февруари 2013г., изм. ДВ. бр.66 от 26 Юли 2013г., изм. ДВ. бр.98 от 28 Ноември 2014г., изм. и доп. ДВ. бр.80 от 16 Октомври 2015г., изм. и доп. ДВ. бр.101 от 22 Декември 2015г., изм. ДВ. бр.33 от 26 Април 2016г., изм. и доп. ДВ. бр.97 от 6 Декември 2016г., изм. ДВ. бр.101 от 20 Декември 2016г., изм. и доп. ДВ. бр.103 от 27 Декември 2016г., изм. ДВ. бр.17 от 26 Февруари 2019г., изм. ДВ. бр.24 от 22 Март 2019г., изм. и доп. ДВ. бр.34 от 23 Април 2019г., изм. ДВ. бр.101 от 27 Декември 2019г., изм. и доп. ДВ. бр.89 от 16 Октомври 2020г., изм. ДВ. бр.32 от 26 Април 2022г.

Проект: 102-01-41/19.12.2001 г.

Глава първа. ОБЩИ ПОЛОЖЕНИЯ

Чл. 1. (1) (Изм. - ДВ, бр. 80 от 2015 г., в сила от 16.10.2015 г.) Този закон определя условията и реда за предоставяне на закрила на чужденци на територията на Република България, както и техните права и задължения.

(2) (Изм. - ДВ, бр. 80 от 2015 г., в сила от 16.10.2015 г.) Закрилата, която Република България предоставя на чужденци, включва убежище, международна закрила и временна закрила.

Чл. 1а. (Нов - ДВ, бр. 80 от 2015 г., в сила от 16.10.2015 г.) (1) Република България предоставя по реда на този закон международна закрила и временна закрила.

(2) Международна закрила се предоставя по силата на Конвенцията за статута на бежанците, съставена в Женева на 28 юли 1951 г., и Протокола за статута на бежанците от 1967 г., ратифицирани със закон (обн., ДВ, бр. 36 от 1992 г.; доп., бр. 30 от 1993 г.) (ДВ, бр. 88 от 1993 г.), на международни актове по защита правата на човека и на този закон и включва статут на бежанец и хуманитарен статут.

(3) Временна закрила се предоставя в случай на масово навлизане на чужденци, които са принудени да напуснат държавата си по произход, поради въоръжен конфликт, гражданска война, чужда агресия, нарушаване на човешките права или насилие в големи размери на територията на съответната държава или в отделен район от нея и които не могат по тези причини да се завърнат там.

Чл. 2. (Изм. - ДВ, бр. 80 от 2015 г., в сила от 16.10.2015 г.) (1) Президентът на Република България предоставя убежище в съответствие с определените му правомощия в случаите по чл. 27, ал. 2 от Конституцията, както и когато държавните интереси или особени обстоятелства налагат това.

(2) Министерският съвет предоставя временна закрила по чл. 1а, ал. 3, въведена с решение на Съвета на Европейския съюз. Срокът на временната закрила се определя с решението на Съвета на Европейския съюз.

(3) Председателят на Държавната агенция за бежанците предоставя

международна закрила.

Чл. 3. (1) Република България осъществява изпълнението на задълженията си по Конвенцията за статута на бежанците от 1951 г. и Протокола за статута на бежанците от 1967 г. чрез своите държавни органи в сътрудничество с Върховния комисар на Организацията на обединените нации за бежанците.

(2) (Изм. - ДВ, бр. 80 от 2015 г., в сила от 16.10.2015 г.) Върховният комисар на Организацията на обединените нации за бежанците чрез своя представител в Република България има право на информация, както и на достъп до всеки етап от производството за предоставяне на международна закрила и на временна закрила. Той може да се запознава с всеки конкретен случай и да дава писмено или устно мнение по него.

(3) (Нова - ДВ, бр. 89 от 2020 г.) Разпоредбата на ал. 2 се прилага и за организациите, които действат на територията на страната от името на Върховния комисар на Организацията на обединените нации за бежанците, в съответствие със сключено споразумение с Република България.

Чл. 4. (1) Всеки чужденец може да поиска предоставяне на закрила в Република България в съответствие с разпоредбите на този закон.

(2) Искането за предоставяне на закрила се осъществява лично и по собствена воля.

(3) (Изм. - ДВ, бр. 80 от 2015 г., в сила от 16.10.2015 г.) Чужденец, влязъл в Република България, за да поиска закрила, или който е получил закрила, не може да бъде връщан на територията на държава, в която са застрашени неговият живот или свобода по причина на раса, религия, националност, принадлежност към определена социална група или политическо мнение или той е изложен на опасност от изтезания или други форми на жестоко, нечовешко или унижително отнасяне или наказание.

(4) (Изм. - ДВ, бр. 80 от 2015 г., в сила от 16.10.2015 г.) От правата по ал. 3 не може да се ползва чужденец, получил закрила, за когото има основания да се смята, че представлява опасност за националната сигурност или който, веднъж осъждан с влязла в сила присъда за тежко престъпление, представлява опасност за обществото.

(5) Чужденец, влязъл не по законоустановения ред в Република България, за да поиска закрила, пристигайки направо от територия, където са били застрашени животът и свободата му, е длъжен да се представи незабавно на компетентните органи и да посочи уважителни причини за незаконното си влизане или пребиваване на територията на страната.

Чл. 5. Чужденците, търсещи или получили закрила в Република България, имат правата и задълженията по този закон и носят гражданска, административнонаказателна и наказателна отговорност при условията и по реда за българските граждани.

Чл. 6. (1) (Предишен текст на чл. 6, изм. - ДВ, бр. 52 от 2007 г., изм. - ДВ, бр. 80 от 2015 г., в сила от 16.10.2015 г.) Правомощията по този закон се осъществяват от длъжностни лица в Държавната агенция за бежанците. Те установяват всички факти и обстоятелства от значение за производството за предоставяне на международна закрила

и оказват съдействие на чужденците, подали молба за такава закрила.

(2) (Нова - ДВ, бр. 52 от 2007 г.) По искане на президента на Република България длъжностните лица в Държавната агенция за бежанците установяват всички факти и обстоятелства от значение за производството за предоставяне на убежище и оказват съдействие на администрацията на президента на Република България.

(3) (Нова - ДВ, бр. 80 от 2015 г., в сила от 16.10.2015 г., изм. и доп. - ДВ, бр. 34 от 2019 г.) Длъжностните лица в центровете за настаняване и тези, провеждащи производство по този закон с чужденци, търсеци международна закрила, особено с чужденци от уязвима група, получават подходящо обучение, включващо и елементите, изброени в член 6, параграф 4, букви "а" - "д" от Регламент (ЕС) № 439/2010 на Европейския парламент и на Съвета от 19 май 2010 г. за създаване на Европейска служба за подкрепа в областта на убежището (ОВ, L 132/11 от 29 май 2010 г.).

Чл. 6а. (Нов - ДВ, бр. 52 от 2007 г., изм. - ДВ, бр. 80 от 2015 г., в сила от 16.10.2015 г.) При прилагането на закона първостепенно значение има най-добрият интерес на детето. Преценката на най-добрия интерес на детето се извършва в съответствие с разпоредбите на Закона за закрила на детето.

Глава втора.

ВИДОВЕ ЗАКРИЛА (ЗАГЛ. ИЗМ. - ДВ, БР. 80 ОТ 2015 Г., В СИЛА ОТ 16.10.2015 Г.)

Глава втора.

ВИДОВЕ ОСОБЕНА ЗАКРИЛА

Чл. 7. (Отм. - ДВ, бр. 80 от 2015 г., в сила от 16.10.2015 г.)

Чл. 8. (Изм. - ДВ, бр. 80 от 2015 г., в сила от 16.10.2015 г.) (1) Статут на бежанец в Република България се предоставя на чужденец, който поради основателни опасения от преследване, основани на раса, религия, националност, политическо мнение или принадлежност към определена социална група, се намира извън държавата си по произход и поради тези причини не може или не желае да се ползва от закрилата на тази държава или да се завърне в нея.

(2) За предоставянето на статут по ал. 1 е без значение обстоятелството дали чужденецът принадлежи към тези раса, религия, националност, социална група, или изразява политическо мнение, които са в основата на преследването. Достатъчно е органът или организацията, осъществяваща преследването, да смята, че чужденецът има такава принадлежност.

(3) Субекти, извършващи преследване, могат да бъдат:

1. държавата;
2. партии или организации, които контролират държавата или значителна част от нейната територия;
3. недържавни субекти, когато може да бъде доказано, че субектите, посочени в т. 1 и 2, включително международни организации, не могат или не искат да предоставят закрила срещу преследване.

(4) Преследване е нарушаване на основните права на човека или съвкупност от действия, които водят до нарушаване на основните права на човека, достатъчно тежки по

своето естество или повторяемост.

(5) Действията на преследване могат да бъдат:

1. физическо или психическо насилие, включително сексуално насилие;
2. правни, административни, полицейски или съдебни мерки, които са дискриминационни сами по себе си или се прилагат по дискриминационен начин;
3. наказателно преследване или наказания, които са непропорционални или дискриминационни;
4. отказ на съдебна защита, който се изразява в непропорционално или дискриминационно наказание;
5. наказателно преследване или наказания за отказ да бъде отбита военна служба в случай на военни действия, когато военната служба би предполагала извършването на престъпление или на деяние по чл. 12, ал. 1, т. 1 - 3;
6. действия, насочени срещу лицата по причина на техния пол или срещу деца.

(6) Опасенията от преследване може да се основават на събития, настъпили, след като чужденецът е напуснал държавата си по произход, или на дейност, извършена от него след отпътуването му, особено ако се установи, че тази дейност представлява израз или продължение на убежденията или ориентацията, изразявани в държавата по произход, освен когато тя е извършена единствено с цел чужденецът да получи международна закрила по този закон.

(7) Закрилата срещу преследване може да бъде предоставена от държавата, партии или организации, включително международни организации, които контролират държавата или значителна част от нейната територия, при условие че същите желаят и могат да предложат ефективна закрила, до която чужденецът има достъп и която няма временен характер.

(8) Статут на бежанец може да не се предостави, когато в част от държавата по произход не са налице причини за основателно опасение от преследване спрямо чужденеца, при което той може сигурно и законно да пътува и да получи достъп до тази част на държавата, както и може основателно да се очаква да се установи там.

(9) (Доп. - ДВ, бр. 34 от 2019 г.) За бежанци се смятат и членовете на семейството на чужденец с предоставен статут на бежанец, при условие че семейните връзки предшестват влизането на чужденеца на територията на страната и доколкото това е съвместимо с личния им статус и не са налице обстоятелствата по чл. 12, ал. 1.

(10) Когато чужденец с предоставен статут на бежанец сключи брак с друг чужденец, той може да получи статут на бежанец само на собствено основание.

Чл. 9. (Изм. - ДВ, бр. 52 от 2007 г.) (1) (Изм. - ДВ, бр. 80 от 2015 г., в сила от 16.10.2015 г.) Хуманитарен статут се предоставя на чужденец, който не отговаря на изискванията за предоставяне на статут на бежанец и който не може или не желае да получи закрила от държавата си по произход, тъй като може да бъде изложен на реална опасност от тежки посегателства, като:

1. смъртно наказание или екзекуция, или
2. изтезание, нечовешко или унизително отнасяне, или наказание, или
3. тежки заплахи срещу живота или личността на цивилно лице поради безогледно насилие в случай на въоръжен международен или вътрешен конфликт.

(2) (Изм. - ДВ, бр. 80 от 2015 г., в сила от 16.10.2015 г.) Субекти, извършващи тежки посегателства по ал. 1, могат да бъдат:

1. държавата;

2. партии или организации, които контролират държавата или значителна част от нейната територия;

3. недържавни субекти, ако може да бъде доказано, че субектите, посочени в т. 1 и 2, включително международни организации, не могат или не желаят да предоставят закрила срещу тежки посегателства.

(3) (Изм. - ДВ, бр. 80 от 2015 г., в сила от 16.10.2015 г.) Реалната опасност от тежки посегателства може да се основава на събития, настъпили, след като чужденецът е напуснал държавата си по произход, или на дейност, извършена от него след отпътуването му, особено ако се установи, че тази дейност представлява израз или продължение на убежденията или ориентацията, изразявани в държавата по произход, освен ако тя е извършена единствено с цел чужденецът да получи международна закрила по този закон.

(4) (Изм. - ДВ, бр. 80 от 2015 г., в сила от 16.10.2015 г.) Закрилата срещу тежки посегателства може да бъде предоставена от държавата, партии или организации, включително международни организации, които контролират държавата или значителна част от нейната територия, при условие че те желаят и могат да предложат ефективна закрила, до която чужденецът има достъп и която няма временен характер.

(5) (Изм. - ДВ, бр. 80 от 2015 г., в сила от 16.10.2015 г.) Хуманитарен статут може да не се предостави, когато в една част на държавата по произход не съществува реален риск чужденецът да понесе тежки посегателства, при което той може сигурно и законно да пътува и да получи достъп до тази част на държавата, както и може основателно да се очаква да се установи там.

(6) (Изм. - ДВ, бр. 80 от 2015 г., в сила от 16.10.2015 г., доп. - ДВ, бр. 34 от 2019 г.) Хуманитарен статут се предоставя и на членовете на семейството на чужденец с предоставен хуманитарен статут, при условие че семейните връзки предшества влизането на чужденеца на територията на страната, и доколкото това е съвместимо с личния им статус и не са налице обстоятелствата по чл. 12, ал. 2.

(7) Когато чужденец с предоставен хуманитарен статут сключи брак с друг чужденец, той може да получи хуманитарен статут само на собствено основание.

(8) Хуманитарен статут може да бъде предоставен и по други причини от хуманитарен характер, както и поради причините, посочени в заключенията на Изпълнителния комитет на Върховния комисар на Организацията на обединените нации за бежанците.

Чл. 10. (Изм. - ДВ, бр. 52 от 2007 г.) Статут на бежанец се предоставя и на чужденец, намиращ се на територията на Република България, признат като бежанец по мандата на Върховния комисар на Организацията на обединените нации за бежанците.

Чл. 11. (Отм. - ДВ, бр. 80 от 2015 г., в сила от 16.10.2015 г.)

Глава трета.

ОСНОВАНИЯ ЗА ОТКАЗ, ЗА ПРЕКРАТЯВАНЕ И ОТНЕМАНЕ НА ЗАКРИЛА И ЗА ПРЕКРАТЯВАНЕ НА ПРОИЗВОДСТВОТО (ЗАГЛ. ИЗМ. - ДВ, БР. 89 ОТ 2020 Г.)

Глава трета.

ОСНОВАНИЯ ЗА ОТКАЗ, ЗА ПРЕКРАТЯВАНЕ И ОТНЕМАНЕ НА ЗАКРИЛА И ЗА СПИРАНЕ И ПРЕКРАТЯВАНЕ НА ПРОИЗВОДСТВОТО

Чл. 12. (1) (Предишен текст на чл. 12, изм. - ДВ, бр. 52 от 2007 г.) Статут на бежанец не се предоставя на чужденец:

1. за когото има сериозни основания да се предполага, че е извършил деяние, което съгласно българските закони и международните договори, по които Република България е страна, е определено като военно престъпление или като престъпление против мира и човечеството;

2. за когото има сериозни основания да се предполага, че е извършил тежко престъпление от неполитически характер извън територията на Република България;

3. (изм. - ДВ, бр. 101 от 2016 г., в сила от 20.12.2016 г.) за когото има сериозни основания да се предполага, че извършва, подбужда, подпомага, участва в обучение или приготвяне за извършване на действия, противоречащи на целите и принципите на Организацията на обединените нации (ООН), уредени в Преамбюла и в чл. 1 и 2 от Хартата на ООН, както и в резолюциите ѝ, относно мерките за борба с международния тероризъм;

4. (доп. - ДВ, бр. 52 от 2007 г., изм. - ДВ, бр. 80 от 2015 г., в сила от 16.10.2015 г., изм. - ДВ, бр. 89 от 2020 г.) който се ползва от закрилата или помощта на органи или организации на Организацията на обединените нации, различни от Върховния комисар на Организацията на обединените нации за бежанците, с изключение на случаите, в които тази закрила или помощ е преустановена и положението на лицето не е установено в съответствие със съответната резолюция на Организацията на обединените нации; това лице може да се ползва от привилегиите, произтичащи от Конвенцията за статута на бежанците от 1951 г.;

5. (изм. - ДВ, бр. 52 от 2007 г.) по отношение на когото компетентните органи в държавата по неговото постоянно местоживееие са признали правата и задълженията, произтичащи от гражданството на тази държава;

6. (нова - ДВ, бр. 80 от 2015 г., в сила от 16.10.2015 г.) за когото има сериозни основания да се предполага, че представлява заплаха за националната сигурност;

7. (нова - ДВ, бр. 80 от 2015 г., в сила от 16.10.2015 г.) който веднъж осъждан с влязла в сила присъда за тежко престъпление представлява заплаха за обществото.

(2) (Нова - ДВ, бр. 52 от 2007 г., изм. - ДВ, бр. 80 от 2015 г., в сила от 16.10.2015 г.) Хуманитарен статут не се предоставя на чужденец:

1. за когото има сериозни основания да се предполага, че е извършил някое от деянията по ал. 1, т. 1 и 3;

2. за когото има сериозни основания да се предполага, че е извършил тежко престъпление;

3. който е извършил извън територията на Република България престъпление, за

което българският закон предвижда наказание лишаване от свобода, и е напуснал държавата си по произход единствено с цел да избегне наказателното преследване, освен ако това преследване застрашава живота му или е нечовешко или унижително;

4. за когото има сериозни основания да се предполага, че представлява заплаха за обществото или за националната сигурност.

Чл. 13. (Изм. - ДВ, бр. 31 от 2005 г.) (1) (Доп. - ДВ, бр. 52 от 2007 г., изм. - ДВ, бр. 80 от 2015 г., в сила от 16.10.2015 г.) Молбата на чужденец за предоставяне на международна закрила се отхвърля като явно неоснователна, когато не са налице условията по чл. 8, ал. 1 и 9, съответно по чл. 9, ал. 1, 6 и 8, и чужденецът:

1. се позовава на основания извън предмета на този закон;

2. (изм. - ДВ, бр. 80 от 2015 г., в сила от 16.10.2015 г.) не посочва никакви причини за основателни опасения от преследване;

3. твърдените от него факти не съдържат подробно описание на обстоятелствата или лични подробности за изясняване на случая;

4. молбата е явно неправдоподобна, тъй като твърдените от него факти са непоследователни, противоречиви или напълно невероятни;

5. (нова - ДВ, бр. 52 от 2007 г., отм. - ДВ, бр. 101 от 2015 г.)

6. (предишна т. 5 - ДВ, бр. 52 от 2007 г.) се представя с фалшива самоличност или използва неистински, подправен документ или документ с невярно съдържание, за които по време на производството продължава да твърди, че са истински;

7. (предишна т. 6 - ДВ, бр. 52 от 2007 г.) умишлено, в устна или писмена форма, дава невярна или укрива съществена информация относно своя случай;

8. (предишна т. 7 - ДВ, бр. 52 от 2007 г.) умишлено унищожи, повреди или се разпореди с паспорт, друг документ или билет, който има отношение към неговото твърдение, за да се представи под фалшива самоличност или да затрудни разглеждането на молбата;

9. (предишна т. 8, изм. - ДВ, бр. 52 от 2007 г.) не е представил информация, която да позволи да се установи с достатъчна сигурност неговата самоличност или гражданство;

10. (отм., нова - ДВ, бр. 52 от 2007 г.) отказва да изпълни задължението да даде пръстови отпечатъци;

11. (отм., нова - ДВ, бр. 52 от 2007 г.) е влязъл в страната и пребивава по законоустановения ред и в разумен срок от влизането не заяви пред компетентен орган, че иска закрила, освен в случаите, когато закъснението е по независещи от него причини;

12. (нова - ДВ, бр. 52 от 2007 г.) е влязъл в страната не по законоустановения ред и не заяви незабавно пред компетентен орган желанието си да получи закрила, освен ако независещи от него причини са му попречили да направи това;

13. (нова - ДВ, бр. 52 от 2007 г., изм. - ДВ, бр. 101 от 2015 г.) идва от сигурна държава по произход;

14. (нова - ДВ, бр. 89 от 2020 г.) идва от трета сигурна държава, при условие че ще бъде приет в нея;

15. (предишна т. 9 - ДВ, бр. 52 от 2007 г., изм. - ДВ, бр. 97 от 2016 г., предишна т. 14 - ДВ, бр. 89 от 2020 г.) след като е разполагал с достатъчно време и възможности, подава

молбата си, за да осуети изпълнението на наложената му принудителна административна мярка "отнемане на правото на пребиваване в Република България", "връщане" или "експулсиране".

(2) (Изм. - ДВ, бр. 52 от 2007 г., изм. - ДВ, бр. 80 от 2015 г., в сила от 16.10.2015 г., изм. - ДВ, бр. 101 от 2015 г., изм. - ДВ, бр. 89 от 2020 г.) Подадена последваща молба за международна закрила, в която чужденецът не се позовава на никакви нови обстоятелства от съществено значение за личното му положение или относно държавата му по произход, се преценява по реда на глава шеста, раздел III.

(3) (Нова - ДВ, бр. 52 от 2007 г., изм. - ДВ, бр. 89 от 2020 г.) При прилагането на ал. 1, т. 13 се преценява дали лицето е посочило сериозни основания да се смята, че тази държава не е сигурна държава на произход с оглед на неговите конкретни обстоятелства.

(4) (Нова - ДВ, бр. 89 от 2020 г.) Обстоятелството по ал. 1, т. 14 може да бъде самостоятелно основание за отхвърляне на молбата като явно неоснователна единствено ако са изпълнени следните условия:

1. съществува връзка между чужденеца и съответната трета държава, обосноваваща връщането му, при индивидуална проверка на сигурността в държавата за съответния чужденец;

2. на чужденеца е предоставен документ на езика на третата сигурна държава, с който да информира съответните ѝ власти, че молбата му не е разгледана по същество.

(5) (Нова - ДВ, бр. 89 от 2020 г.) При недопускане на чужденеца до територията на третата сигурна държава му се осигурява достъп до производство за предоставяне на международна закрила в Република България.

Чл. 14. (Изм. - ДВ, бр. 80 от 2015 г., в сила от 16.10.2015 г., отм. - ДВ, бр. 89 от 2020 г.)

Чл. 15. (Изм. - ДВ, бр. 89 от 2020 г.) (1) Производството за предоставяне на международна закрила се прекратява, когато:

1. след надлежно поканване чужденецът не се яви на интервю и в продължение на 30 дни не посочи обективни причини за неявяването си;

2. чужденецът два пъти не може да бъде намерен на разрешения му адрес или на друг адрес, посочен от него;

3. чужденецът промени адреса си, без да уведоми Държавната агенция за бежанците и в срок от 30 дни не посочи обективни причини за това;

4. три или повече пъти чужденецът отказва да съдейства на длъжностните лица от Държавната агенция за бежанците за изясняване на обстоятелствата, свързани с неговата молба;

5. чужденецът оттегли молбата си за международна закрила;

6. чужденецът има предоставена международна закрила в друга държава - членка на Европейския съюз;

7. чужденецът получи убежище от президента;

8. чужденецът почине;

9. по отношение на чужденеца има влязло в сила решение по чл. 67в, ал. 1, т. 1, с което е разрешено прехвърлянето му в друга държава - членка на Европейския съюз.

(2) В случаите по ал. 1, т. 1 - 5, при наличие на достатъчно доказателства за

неоснователност на молбата за международна закрила, същата се разглежда по реда на чл. 75.

Чл. 16. (Изм. - ДВ, бр. 31 от 2005 г., отм. - ДВ, бр. 52 от 2007 г.)

Чл. 17. (Изм. - ДВ, бр. 31 от 2005 г., изм. - ДВ, бр. 52 от 2007 г., изм. - ДВ, бр. 89 от 2020 г.) (1) Предоставена международна закрила се прекратява, когато чужденецът:

1. не може повече да се отказва от ползването на закрилата на държавата му по произход, поради това че обстоятелствата, пораждащи опасенията от преследване, са отпаднали и промяната в тези обстоятелства е достатъчно значителна и не е от временен характер;

2. доброволно се възползва от закрилата на държавата си по произход;

3. след като веднъж е загубил своето гражданство, отново го е придобил или е получил ново гражданство в друга държава;

4. придобие българско гражданство;

5. доброволно се установи в държавата, в която е бил преследван;

6. получи убежище от президента;

7. недвусмислено се е отказал от това да бъде признат за лице с предоставена международна закрила в Република България;

8. почине.

(2) Алинея 1, т. 1 не се прилага, когато чужденецът посочи убедителни причини, произтичащи от предишно преследване, за своя отказ да се ползва от закрилата на държавата му по произход.

(3) Предоставен статут на бежанец се отнема, когато по отношение на чужденеца се установи наличието на основание по чл. 12, ал. 1 или чл. 13, ал. 1, т. 6 и 7.

(4) Предоставен хуманитарен статут се отнема, когато по отношение на чужденеца се установи наличието на основание по чл. 12, ал. 2 или чл. 13, ал. 1, т. 6 и 7.

(5) Временна закрила се отнема на чужденеца, когато се установи наличието на основание по чл. 12, ал. 1, т. 1 - 3 или за когото има сериозни основания да се предполага, че представлява опасност за националната сигурност или за обществото.

Чл. 18. Президентът на Република България може да отнема убежище, когато прецени, че обстоятелствата за неговото предоставяне са се изменили или са отпаднали.

Чл. 19. Отнемането или прекратяването на закрила или прекратяването на производството по отношение на чужденец не отменя, прекратява или изменя статута на другите членове на семейството му, освен ако и по отношение на тях се установят съответните основания.

Глава четвърта.

ПРАВА И ЗАДЪЛЖЕНИЯ НА ЧУЖДЕНЦИТЕ, ТЪРСЕЩИ ИЛИ ПОЛУЧИЛИ ЗАКРИЛА

Раздел I.

Общи положения

Чл. 20. Не се допускат ограничения на правата или привилегии на чужденците, търсещи или получили закрила в Република България, основани на раса, народност, етническа принадлежност, пол, произход, религия, образование, убеждения, политическа принадлежност, лично и обществено положение или имуществено състояние.

Чл. 21. (Отм. - ДВ, бр. 52 от 2007 г.)

Чл. 22. (Изм. - ДВ, бр. 52 от 2007 г., изм. - ДВ, бр. 80 от 2015 г., в сила от 16.10.2015 г.) Членовете на семейството на чужденец с предоставено убежище или предоставена международна закрила, които са на територията на Република България, имат същите права и задължения, освен ако това противоречи на личния им статус или са налице обстоятелства по чл. 12.

Чл. 23. (1) (Изм. - ДВ, бр. 80 от 2015 г., в сила от 16.10.2015 г.) Чужденците, търсещи или получили международна закрила, имат право на съдействие и помощ от страна на Върховния комисар на Организацията на обединените нации за бежанците и на други правителствени или неправителствени организации на всеки етап от производството и след предоставяне на международна закрила.

(2) (Изм. - ДВ, бр. 80 от 2015 г., в сила от 16.10.2015 г., изм. - ДВ, бр. 89 от 2020 г.) Държавата осигурява условия за получаване на правна помощ на чужденците, търсещи международна закрила в Република България.

(3) (Нова - ДВ, бр. 101 от 2015 г.) На организациите по ал. 1 и на лицата, предоставящи правна помощ на чужденци, търсещи международна закрила, се осигурява ефективен достъп до чужденците, които се намират на граничните контролно-пропускателни пунктове, включително в транзитните зони.

Чл. 24. Всеки чужденец, търсещ или получил закрила, има право да изповядва вероизповедание в съответствие с Конституцията и законите.

Чл. 25. (Изм. - ДВ, бр. 89 от 2020 г.) (1) Непридружен малолетен или непълнолетен чужденец, търсещ или получил международна закрила, който се намира на територията на Република България, се представлява в производството по този закон от адвокат, вписан в регистъра за правна помощ на Националното бюро за правна помощ, определен от председателя на бюрото или от оправомощено от него длъжностно лице.

(2) Представителят трябва да притежава необходимите познания, за да може в съответствие с принципа за осигуряване най-добрия интерес на детето да подпомага непридружения малолетен или непълнолетен чужденец да се ползва от правата си и да изпълнява задълженията си, предвидени в този закон. Представителят не може да бъде лице, чиито интереси са в конфликт или може да бъдат в конфликт с интересите на непридружения малолетен или непълнолетен чужденец.

(3) Представителят на малолетния или непълнолетния чужденец, търсещ или получил международна закрила, до навършване пълнолетие на лицето има следните правомощия в производствата по този закон:

1. да се грижи за правните му интереси в производствата по предоставяне на международна закрила до тяхното приключване с влязло в сила решение;

2. да го представлява пред всички административни органи, в т. ч. социални, здравни, образователни и други институции в Република България, с оглед защита на най-добрия интерес на детето;

3. да изпълнява ролята на процесуален представител във всички производства пред административните и съдебните органи.

(4) Правомощията по ал. 3 се прекратяват по отношение на непридружен малолетен или непълнолетен чужденец, получил закрила:

1. когато се събере на територията на Република България с родител, настойник или попечител;

2. когато е получил особено представителство и грижа по реда на Семейния кодекс;

3. за когото е възникнало настойничество или попечителство по право по реда на Семейния кодекс.

(5) Непридруженият малолетен или непълнолетен чужденец се информира незабавно за определения му представител по ал. 1. Представителят се сменя само при невъзможност за изпълнение на задълженията или при конфликт на интереси.

(6) Представителят разяснява на непридружения малолетен или непълнолетен чужденец производството по молбата за международна закрила, информира го за неговите права и задължения, за смисъла и последствията от личното интервю и как да се подготви.

(7) Представителят присъства при провеждане на интервюто с непридружения малолетен или непълнолетен чужденец, на което има възможност да задава въпроси, допуснати от интервюиращия орган, и да излага съображения, свързани с молбата за закрила и с провежданото административно производство.

Чл. 25а. (Нов - ДВ, бр. 89 от 2020 г.) (1) В териториалните поделения на Държавната агенция за бежанците се осигуряват необходимите условия на прием за малолетни и непълнолетни чужденци, търсеци международна закрила.

(2) Държавната агенция за закрила на детето наблюдава и контролира условията на прием в териториалните поделения на Държавната агенция за бежанците за спазването на правата на малолетните и непълнолетните чужденци, търсеци международна закрила, и недопускането на прояви на физическо и психическо насилие, жестоко, нечовешко или унижително отнасяне или наказание.

Чл. 26. (Изм. - ДВ, бр. 52 от 2007 г.) (1) (Изм. - ДВ, бр. 80 от 2015 г., в сила от 16.10.2015 г.) Малолетните и непълнолетните чужденци, търсеци или получили международна закрила, имат право на основно и средно образование, включително професионално образование и професионално обучение, при условията и по реда за българските граждани.

(2) (Изм. - ДВ, бр. 80 от 2015 г., в сила от 16.10.2015 г.) Чужденците, получили

международна закрила, имат право на достъп до основно и средно образование, включително професионално образование и професионално обучение, при условията и по реда за българските граждани.

(3) (Нова - ДВ, бр. 80 от 2015 г., в сила от 16.10.2015 г.) Достъпът до образователната система за малолетните и непълнолетните чужденци, търсеци или получили международна закрила, не може да бъде отложен с повече от три месеца, считано от датата на подаване на молбата за международна закрила.

(4) (Нова - ДВ, бр. 80 от 2015 г., в сила от 16.10.2015 г.) Правото на образование на лицата, търсеци или получили международна закрила, в държавните и общинските училища се осъществява при условия и по ред, определени от министъра на образованието и науката, съгласувано с председателя на Държавната агенция за бежанците.

(5) (Нова - ДВ, бр. 80 от 2015 г., в сила от 16.10.2015 г.) Лицата, на които е предоставена международна закрила, които не могат да представят документи, удостоверяващи тяхната квалификация, и желаят да упражняват регулирана професия в Република България, могат да получат достъп до упражняване на такава професия по реда на Закона за признаване на професионални квалификации.

Чл. 27. (Изм. - ДВ, бр. 52 от 2007 г., изм. - ДВ, бр. 80 от 2015 г., в сила от 16.10.2015 г.) Председателят на Държавната агенция за бежанците може да поиска от съда поставянето под запрещение на непълнолетен или пълнолетен чужденец, подал молба за международна закрила, който поради слабоумие или душевна болест не може да се грижи за своите работи.

Чл. 28. Чужденците, търсеци или получили закрила, които пребивават на територията на Република България, са длъжни да спазват и изпълняват Конституцията и законите.

Раздел II.

Права и задължения на чужденците, търсеци международна закрила, по време на производството (Загл. изм. - ДВ, бр. 80 от 2015 г., в сила от 16.10.2015 г.)

Раздел II.

Права и задължения на чужденците, търсеци закрила, по време на производството

Чл. 29. (Изм. - ДВ, бр. 52 от 2007 г.) (1) По време на производството чужденецът има право:

1. да остане на територията на Република България;
2. (нова - ДВ, бр. 80 от 2015 г., в сила от 16.10.2015 г., изм. - ДВ, бр. 97 от 2016 г.) да се движи в рамките на определената зона на територията на Република България;
3. (предишна т. 2 - ДВ, бр. 80 от 2015 г., в сила от 16.10.2015 г.) на подслон и храна;
4. (предишна т. 3 - ДВ, бр. 80 от 2015 г., в сила от 16.10.2015 г.) на социално подпомагане по реда и в размера, определени за българските граждани;
5. (предишна т. 4 - ДВ, бр. 80 от 2015 г., в сила от 16.10.2015 г.) на здравно осигуряване, достъпна медицинска помощ и безплатно ползване на медицинско

обслужване при условията и по реда за българските граждани;

6. (предишна т. 5 - ДВ, бр. 80 от 2015 г., в сила от 16.10.2015 г.) на психологическа помощ;

7. (предишна т. 6 - ДВ, бр. 80 от 2015 г., в сила от 16.10.2015 г.) да получи регистрационна карта;

8. (предишна т. 7 - ДВ, бр. 80 от 2015 г., в сила от 16.10.2015 г.) на преводач или тълковник.

(2) (Изм. - ДВ, бр. 80 от 2015 г., в сила от 16.10.2015 г.) От правата по ал. 1 се ползват и чужденците, на които е образувано производство по чл. 67а, ал. 2, т. 1 за определяне на държавата, компетентна за разглеждане на молбата за предоставяне на международна закрила. От правата по ал. 1, т. 1, 7 и 8 се ползват и чужденците, на които е образувано производство по чл. 67а, ал. 2, т. 2 за определяне на държавата, компетентна за разглеждане на молбата за предоставяне на международна закрила.

(3) (Изм. - ДВ, бр. 80 от 2015 г., в сила от 16.10.2015 г., изм. - ДВ, бр. 33 от 2016 г., в сила от 21.05.2016 г., изм. - ДВ, бр. 97 от 2016 г.) Чужденецът има право на достъп до пазара на труда, включително да участва по програми и проекти, финансирани от държавния бюджет или по линия на международно или европейско финансиране, ако производството не приключи до три месеца от подаването на молбата му за международна закрила поради независещи от него причини.

(4) (Доп. - ДВ, бр. 80 от 2015 г., в сила от 16.10.2015 г.) Чужденецът се настанява в транзитен, регистрационно-приемателен център или на друго място за подслон от Държавната агенция за бежанците след преценка на здравословното състояние, семейното и материалното положение на чужденеца при условия и по ред, определени от председателя на Държавната агенция за бежанците. Чужденецът се подлага на медицински преглед и изследвания и остава под карантина, докато станат известни резултатите. При медицинския преглед се установява дали чужденецът, търсещ международна закрила, принадлежи към уязвима група и дали има специални потребности.

(5) (Нова - ДВ, бр. 80 от 2015 г., в сила от 16.10.2015 г.) Медицинският преглед се осъществява в здравни кабинети към териториалните поделения. Дейността на здравните кабинети може да се осъществява от лекар, медицинска сестра или фелдшер.

(6) (Нова - ДВ, бр. 80 от 2015 г., в сила от 16.10.2015 г.) Здравните кабинети осъществяват дейности по:

1. първоначални изследвания при регистрация на лицата, подали молба за закрила;
2. постоянно медицинско наблюдение;
3. оказване на първа медицинска помощ;
4. контрол върху хигиенното състояние на лицата;
5. текущ контрол за спазване на хигиенните изисквания;
6. изготвяне и поддържане на медицинска документация за всяко лице.

(7) (Предишна ал. 5, изм. - ДВ, бр. 80 от 2015 г., в сила от 16.10.2015 г., изм. - ДВ, бр. 101 от 2015 г., изм. - ДВ, бр. 89 от 2020 г.) Правата по ал. 1, т. 3 и 4 не се предоставят на чужденец с допуснатата последваща молба за международна закрила, с изключение на лица, които принадлежат към уязвима група.

(8) (Нова - ДВ, бр. 101 от 2015 г., изм. - ДВ, бр. 89 от 2020 г.) При възобновяване на

производството или допусната последваща молба здравноосигурителните права на чужденеца се считат за непрекъснати.

(9) (Предишна ал. 6 - ДВ, бр. 80 от 2015 г., в сила от 16.10.2015 г., предишна ал. 8 - ДВ, бр. 101 от 2015 г.) Когато чужденецът разполага със средства за задоволяване на основните си жизнени потребности, в производството по общия ред може да получи разрешение за настаняване за своя сметка на избран от него адрес, като не получава финансова и материална помощ от Държавната агенция за бежанците.

(10) (Предишна ал. 7, изм. - ДВ, бр. 80 от 2015 г., в сила от 16.10.2015 г., предишна ал. 9 - ДВ, бр. 101 от 2015 г.) Непридружените малолетни или непълнолетни чужденци се настаняват до навършване на пълнолетие във:

1. (изм. - ДВ, бр. 24 от 2019 г., в сила от 01.07.2020 г., изм. относно влизането в сила - ДВ, бр. 101 от 2019 г.) семейство на роднини или при близки, приемно семейство, социална или интегрирана здравно-социална услуга за резидентна грижа при условията и по реда на Закона за закрила на детето;

2. други места за настаняване със специални условия за малолетни и непълнолетни лица.

(11) (Нова - ДВ, бр. 80 от 2015 г., в сила от 16.10.2015 г., предишна ал. 10 - ДВ, бр. 101 от 2015 г.) При определяне на мястото на настаняване на непридружен малолетен или непълнолетен се взема предвид мнението му. Доколкото е възможно, братята и сестрите се настаняват заедно, като се взема предвид най-добрият интерес на детето.

(12) (Нова - ДВ, бр. 80 от 2015 г., в сила от 16.10.2015 г., предишна ал. 11, изм. - ДВ, бр. 101 от 2015 г., изм. - ДВ, бр. 89 от 2020 г.) От правото по ал. 1, т. 1 не се ползва чужденец, който подлежи на екстрадиране или предаване в друга държава - членка на Европейския съюз, или в трета държава в изпълнение на Закона за екстрадицията и европейската заповед за арест.

Чл. 29а. (Нов - ДВ, бр. 101 от 2015 г.) Чужденецът или неговият представител има право да подаде молба за достъп до събраната информация, въз основа на която ще бъде взето решение, освен в случаите, когато:

1. разкриването на информацията или на нейните източници би могло да застраши националната сигурност, сигурността на организациите или на лицата, които предоставят информацията, или на лицето, за което се отнася, или

2. това би попречило на разглеждането на молба за международна закрила, или

3. това би попречило на международните отношения на държавите членки.

Чл. 30. (1) (Изм. - ДВ, бр. 52 от 2007 г., предишен текст на чл. 30 - ДВ, бр. 80 от 2015 г., в сила от 16.10.2015 г.) По време на производството чужденецът е длъжен:

1. да изпълнява разпорежданията и да не пречи на длъжностните лица при изпълнение на служебните им задължения;

2. да предаде всички притежавани негови и на придружаващите го малолетни и непълнолетни деца документи, които могат да послужат за установяване на самоличността и гражданството им, както и начина на предвижването и влизането им в Република България;

3. когато не притежава документите по т. 2, да удостовери самоличността си, датата и мястото на раждане, семейното си положение, както и тези на придружаващите

го малолетни и непълнолетни деца, чрез декларация пред длъжностно лице, за верността на която носи наказателна отговорност по чл. 313 от Наказателния кодекс;

4. (изм. - ДВ, бр. 101 от 2015 г.) да спазва правилника за вътрешния ред в транзитните и регистрационно-приемателните центрове, да участва в дейностите по поддръжката, хигиената и благоустройството им, както и да опазва предоставеното му за ползване имущество;

5. (изм. - ДВ, бр. 80 от 2015 г., в сила от 16.10.2015 г., изм. - ДВ, бр. 101 от 2015 г.) да не променя адреса, определен по реда на чл. 29, ал. 9, без разрешение от Държавната агенция за бежанците;

6. да не навлиза в граничната зона на Република България без надлежно разрешение;

7. (нова - ДВ, бр. 80 от 2015 г., в сила от 16.10.2015 г.) да не навлиза в зони, определени от председателя на Държавната агенция за бежанците или оправомощено от него длъжностно лице;

8. (предишна т. 7 - ДВ, бр. 80 от 2015 г., в сила от 16.10.2015 г.) да не напуска територията на Република България без разрешението на Държавната агенция за бежанците;

9. (предишна т. 8 - ДВ, бр. 80 от 2015 г., в сила от 16.10.2015 г.) да съдейства за изясняване на неговия случай, като съобщава пълна и достоверна информация на съответните длъжностни лица;

10. (нова - ДВ, бр. 52 от 2007 г., предишна т. 9 - ДВ, бр. 80 от 2015 г., в сила от 16.10.2015 г.) да даде пръстови отпечатъци;

11. (нова - ДВ, бр. 80 от 2015 г., в сила от 16.10.2015 г.) да не напуска определената му зона.

(2) (Нова - ДВ, бр. 80 от 2015 г., в сила от 16.10.2015 г.) Чужденец, търсещ международна закрила, може да напуска определената му зона или да навлиза в зоните по ал. 1, т. 6 или 7 с разрешение на председателя на Държавната агенция за бежанците или оправомощено от него длъжностно лице.

(3) (Нова - ДВ, бр. 80 от 2015 г., в сила от 16.10.2015 г.) Отказът за издаване на разрешение за напускане на определената зона или за навлизане в зоните по ал. 1, т. 6 или 7 се мотивира. Разрешение не се изисква, когато чужденецът, търсещ международна закрила, трябва да се яви пред съд, пред административен орган или се нуждае от специализирана медицинска помощ.

Чл. 30а. (Нов - ДВ, бр. 52 от 2007 г., изм. - ДВ, бр. 80 от 2015 г., в сила от 16.10.2015 г., изм. - ДВ, бр. 89 от 2020 г.) (1) При установяване принадлежността на чужденец, търсещ международна закрила, към уязвима група или със специални потребности се извършва идентификация и оценка на потребностите, като при необходимост се изготвя план за подкрепа. Изготвените документи се прилагат към личното дело на чужденеца.

(2) За целите на производството се отчитат особеното положение на чужденеца от уязвима група или специалните потребности, независимо на кой етап са установени.

Раздел III.

Права и задължения на чужденците, получили закрила

Чл. 31. (1) (Нова - ДВ, бр. 80 от 2015 г., в сила от 16.10.2015 г.) Чужденецът се уведомява за правата и задълженията, произтичащи от предоставената му международна закрила, на разбираем за него език.

(2) (Предишен текст на чл. 31, изм. - ДВ, бр. 80 от 2015 г., в сила от 16.10.2015 г.) Чужденците в Република България с предоставено убежище имат равни права и задължения с лицата, на които е предоставен статут на бежанец.

Чл. 32. (1) (Нова - ДВ, бр. 89 от 2020 г.) Чужденец с предоставена международна закрила има право да пребивава на територията на Република България за срока на валидност на издадените му български лични документи.

(2) (Изм. - ДВ, бр. 52 от 2007 г., предишна ал. 1 - ДВ, бр. 89 от 2020 г.) Чужденец с предоставен статут на бежанец има правата и задълженията на български гражданин, с изключение на:

1. правото да участва в избори за държавни и местни органи, в национални и местни референдуми, както и да участва в създаването и да членува в политически партии;

2. да заема длъжности, за които със закон се изисква българско гражданство;

3. да бъде военнослужещ;

4. други ограничения, изрично предвидени със закон.

(3) (Нова - ДВ, бр. 52 от 2007 г., изм. - ДВ, бр. 80 от 2015 г., в сила от 16.10.2015 г., отм., предишна ал. 2 - ДВ, бр. 89 от 2020 г.) Чужденец с предоставен хуманитарен статут има правата и задълженията на чужденец с разрешено постоянно пребиваване в Република България.

(4) (Предишна ал. 3 - ДВ, бр. 52 от 2007 г., отм. - ДВ, бр. 89 от 2020 г.)

(5) (Нова - ДВ, бр. 80 от 2015 г., в сила от 16.10.2015 г.) Чужденците с предоставена закрила могат да се включат в програми и проекти, съдържащи мерки за интеграция, при условията и по реда, предвидени в тях.

Чл. 33. (Изм. - ДВ, бр. 52 от 2007 г., изм. - ДВ, бр. 80 от 2015 г., в сила от 16.10.2015 г.) Непридружените малолетни или непълнолетни чужденци, получили международна закрила, се настаняват до навършване на пълнолетие във:

1. (изм. - ДВ, бр. 24 от 2019 г., в сила от 01.07.2020 г., изм. относно влизането в сила - ДВ, бр. 101 от 2019 г.) семейство на роднини или при близки, приемно семейство, социална или интегрирана здравно-социална услуга за резидентна грижа я при условията и по реда на Закона за закрила на детето;

2. други места за настаняване със специални условия за малолетни и непълнолетни лица.

Чл. 34. (1) (Изм. - ДВ, бр. 31 от 2005 г., изм. и доп. - ДВ, бр. 52 от 2007 г., изм. - ДВ, бр. 80 от 2015 г., в сила от 16.10.2015 г., изм. - ДВ, бр. 34 от 2019 г.) Чужденец с предоставена международна закрила има право да поиска да се събере със семейството си на територията на Република България, при условие че семейните връзки предшестват влизането на чужденеца на територията на страната.

(2) (Изм. - ДВ, бр. 31 от 2005 г., изм. - ДВ, бр. 52 от 2007 г.) Председателят на

Държавната агенция за бежанците дава разрешение за събиране на семейството.

(3) (Нова - ДВ, бр. 52 от 2007 г.) Председателят на Държавната агенция за бежанците отказва разрешение:

1. когато по отношение на някой от членовете на семейството са налице обстоятелства по чл. 12, ал. 1, т. 1 - 3;

2. по отношение на друг съпруг - в случай на многобрачие, когато чужденецът вече има съпруг в Република България.

(4) (Нова - ДВ, бр. 52 от 2007 г., изм. - ДВ, бр. 80 от 2015 г., в сила от 16.10.2015 г.) Председателят на Държавната агенция за бежанците разрешава събирането на непридружен малолетен или непълнолетен чужденец с предоставена международна закрила с родителите му или с друг пълнолетен член на семейството му или с лице, което отговаря за него по силата на закон или обичай, когато родителите му са починали или са в неизвестност.

(5) (Нова - ДВ, бр. 52 от 2007 г.) Когато чужденецът не може да представи официални документи, доказващи брака или родството, те се установяват с подписана от него декларация или по друг начин.

(6) (Нова - ДВ, бр. 52 от 2007 г.) Препис от решението се връчва на чужденеца по реда на чл. 76.

(7) (Предишна ал. 3, доп. - ДВ, бр. 52 от 2007 г.) Визи на членовете на семейството се издават след разрешението по ал. 2 и 4, от българските дипломатически или консулски представителства.

(8) (Нова - ДВ, бр. 52 от 2007 г.) Държавната агенция за бежанците улеснява събирането на разделени семейства, като съдейства на чужденците за издаване на пътни документи, визи и за допускането им до територията на страната.

(9) (Нова - ДВ, бр. 52 от 2007 г., доп. - ДВ, бр. 80 от 2015 г., в сила от 16.10.2015 г.) Когато местонахождението на членовете на семейството е неизвестно, Държавната агенция за бежанците в сътрудничество с Върховния комисар на Организацията на обединените нации за бежанците, Българския червен кръст и други организации предприема действия за издирването им. Издирването се извършва при условията на поверителност, когато това се налага от обстоятелствата.

Чл. 35. (1) (Изм. - ДВ, бр. 80 от 2015 г., в сила от 16.10.2015 г., предишен текст на чл. 35 - ДВ, бр. 89 от 2020 г.) Чужденец с предоставена международна закрила е длъжен в срок до 14 дни от получаване на решението за предоставяне на международна закрила да се яви в общината на населеното място, в която ще се установи, за да бъде вписан в регистъра на населението.

(2) (Нова - ДВ, бр. 89 от 2020 г.) Чужденецът е длъжен в срок до 30 дни след вписването в регистъра по ал. 1 да подаде заявление за издаване на български лични документи.

Чл. 36. (Отм. - ДВ, бр. 80 от 2015 г., в сила от 16.10.2015 г.)

Чл. 37. (Изм. - ДВ, бр. 80 от 2015 г., в сила от 16.10.2015 г.) Органите на местното самоуправление и местната администрация приемат на своя територия, вписват в

регистрите за населението чужденците с предоставена международна закрила и техните семейства и предоставят възможност за реализиране на правата, предоставени по този закон.

Чл. 37а. (Нов - ДВ, бр. 80 от 2015 г., в сила от 16.10.2015 г.) (1) На чужденците с предоставено убежище или международна закрила в Република България се предлага сключване на споразумение за интеграция, в което се определят техните права и задължения, както и правата и задълженията на съответните държавни или общински органи.

(2) Условието и редът за сключване, изпълнение и прекратяване на споразумението по ал. 1 се определят с наредба, приета от Министерския съвет.

Чл. 38. (Изм. и доп. - ДВ, бр. 52 от 2007 г., изм. - ДВ, бр. 80 от 2015 г., в сила от 16.10.2015 г.) Чужденец с предоставено убежище или международна закрила може да придобие българско гражданство при условията и по реда на Закона за българското гражданство.

Чл. 39. (Изм. - ДВ, бр. 52 от 2007 г.) (1) (Изм. - ДВ, бр. 32 от 2022 г., в сила от 26.04.2022 г.) Чужденците, с предоставена временна закрила, имат право:

1. да останат на територията на Република България;
2. на труд и професионално обучение;
3. на подходящо настаняване или на средства за настаняване при необходимост;
4. на социално подпомагане;

5. (изм. - ДВ, бр. 32 от 2022 г., в сила от 26.04.2022 г.) на здравно осигуряване, достъпна медицинска помощ и на медицински услуги при условията и по реда за българските граждани, с изключение на медицинска помощ, оказана в съответствие с правилата за координация на системите за социална сигурност по смисъла на § 1, т. 22 от допълнителните разпоредби на Закона за здравното осигуряване;

6. свободно да се завръщат в държавата си по произход.

(2) На чужденците, ползващи се от временна закрила, писмено се предоставя информация на разбираем за тях език за правилата относно временната закрила.

(3) (Отм. - ДВ, бр. 32 от 2022 г., в сила от 26.04.2022 г.)

(4) (Изм. - ДВ, бр. 80 от 2015 г., в сила от 16.10.2015 г.) Непридружените малолетни или непълнолетни чужденци, ползващи се от временна закрила, се настаняват във:

1. (изм. - ДВ, бр. 24 от 2019 г., в сила от 01.07.2020 г., изм. относно влизането в сила - ДВ, бр. 101 от 2019 г.) семейство на роднини или при близки, приемно семейство, социална или интегрирана здравно-социална услуга за резидентна грижа при условията и по реда на Закона за закрила на детето;

2. други места за настаняване със специални условия за малолетни и непълнолетни лица.

(5) (Изм. - ДВ, бр. 80 от 2015 г., в сила от 16.10.2015 г.) Чужденец, ползващ се от временна закрила, който подаде молба за предоставяне на международна закрила, не може да се ползва от правата на чужденец в производство за предоставяне на международна закрила.

(6) След прехвърляне на чужденеца на територията на друга държава - членка на Европейския съюз, чужденецът престава да се ползва от правата по ал. 1 - 4.

Чл. 39а. (Нов - ДВ, бр. 52 от 2007 г.) (1) Чужденец, ползващ се от временна закрила, има право да се събере със своя съпруг, с техните ненавършили пълнолетие и невстъпили в брак деца, ако и те заявят желание за това.

(2) Председателят на Държавната агенция за бежанците може да разреши събиране на чужденец, ползващ се от временна закрила, с други близки роднини, живели заедно като част от домакинството по време на събитията и които са били зависими от чужденеца в държавата по произход. При всеки отделен случай се преценяват допълнителните затруднения, които биха възникнали за тях, ако не се съберат.

(3) Когато местонахождението на членовете на семейството е неизвестно, Държавната агенция за бежанците в сътрудничество с Върховния комисар на Организацията на обединените нации за бежанците, Българския червен кръст и други организации предприема действия за издирването им.

(4) При събиране членовете на семейството имат всички права, предоставени на чужденците, ползващи се от временна закрила.

(5) При събиране на семейството на територията на друга държава - членка на Европейския съюз, чужденецът престава да се ползва от правата по чл. 39.

Раздел IV.

Документи на чужденците, подали молба за закрила или получили закрила (Загл. изм. - ДВ, бр. 52 от 2007 г.)

Чл. 40. (Изм. - ДВ, бр. 52 от 2007 г.) (1) На чужденците, търсеци или получили закрила, се издават следните видове документи:

1. регистрационна карта;
2. карта на чужденец, получил убежище;
3. карта на бежанец;
4. карта на чужденец с хуманитарен статут;
5. удостоверение за пътуване зад граница на чужденец, получил убежище;
6. удостоверение за пътуване зад граница на бежанец;
7. удостоверение за пътуване зад граница на чужденец с хуманитарен статут;
8. удостоверение за завръщане в Република България на чужденец;
9. разрешение за прехвърляне.

(2) (Доп. - ДВ, бр. 80 от 2015 г., в сила от 16.10.2015 г.) Регистрационна карта се издава на чужденец, навършил 14 години, и на чужденец, ненавършил 14 години, който не е придружаван от член на семейството си, в тридневен срок от регистрацията на чужденеца, търсещ международна закрила.

(3) Регистрационната карта не удостоверява самоличността на чужденеца.

Чл. 41. (Изм. - ДВ, бр. 52 от 2007 г.) (1) Държавната агенция за бежанците издава:

1. регистрационна карта на чужденец, подал молба за убежище - за срок три

месеца;

2. (изм. - ДВ, бр. 80 от 2015 г., в сила от 16.10.2015 г., отм. - ДВ, бр. 101 от 2015 г.)

3. (изм. - ДВ, бр. 80 от 2015 г., в сила от 16.10.2015 г., отм. - ДВ, бр. 101 от 2015 г.)

4. (изм. - ДВ, бр. 80 от 2015 г., в сила от 16.10.2015 г., изм. - ДВ, бр. 101 от 2015 г.)

регистрационна карта на чужденец, на когото е образувано производство по разглеждане на молбата за международна закрила - за срок три месеца;

5. регистрационна карта на чужденец, на когото е предоставена временна закрила - за срока на закрилата;

б. разрешение за прехвърляне на чужденец, ползващ се от временна закрила.

(2) (Изм. - ДВ, бр. 101 от 2015 г.) До приключване на съответното производство срокът на валидност на регистрационната карта по ал. 1, т. 1 и 4 може да бъде продължаван с първоначално определения срок.

(3) Когато срокът на временната закрила бъде продължен, продължава се съответно и срокът на регистрационната карта на чужденец, ползващ се от временна закрила.

Чл. 42. (1) (Нова - ДВ, бр. 89 от 2020 г.) Картата на бежанец удостоверява самоличността на лицето и правото на притежателя ѝ да пребивава на територията на Република България за срока на нейната валидност.

(2) (Нова - ДВ, бр. 89 от 2020 г.) Картата на чужденец с хуманитарен статут удостоверява самоличността на лицето и правото на притежателя ѝ да пребивава на територията на Република България за срока на нейната валидност.

(3) (Изм. и доп. - ДВ, бр. 52 от 2007 г., предишна ал. 1 - ДВ, бр. 89 от 2020 г.) Удостоверението за пътуване зад граница на чужденец, получил убежище, или на бежанец дава право на притежателя му да излиза и да влиза в Република България в рамките на срока на неговата валидност при условията и по реда за българските граждани, доколкото държавата, за която пътува, не предвижда други изисквания.

(4) (Предишна ал. 2 - ДВ, бр. 89 от 2020 г.) Удостоверението за пътуване зад граница на чужденец с хуманитарен статут дава право на притежателя му да излиза и да влиза в Република България в рамките на срока на неговата валидност при условията и по реда за постоянно пребиваващите чужденци в Република България.

(5) (Нова - ДВ, бр. 89 от 2020 г.) На чужденец с предоставена международна закрила, който не подаде заявление за издаване на нови документи за самоличност по ал. 1 и 2 в случаите и в срока по чл. 63а, ал. 2 от Закона за българските лични документи, може да се образува производство за отнемане или прекратяване на предоставена международна закрила, ако чужденецът не предостави доказателства, че е имал обективни причини за неизпълнение на задължението си.

Чл. 43. (Отм. - ДВ, бр. 52 от 2007 г.)

Чл. 44. (Изм. - ДВ, бр. 52 от 2007 г.) (1) Регистрационната карта съдържа следните данни:

1. статус на чужденеца по този закон;

2. номер на документа;

3. единен граждански номер или личен номер на чужденец според статуса на чужденеца;
4. пол;
5. снимка на притежателя;
6. подпис на притежателя;
7. дата на издаване;
8. дата на изтичане на валидността;
9. дата на продължаване на срока;
10. органа, издал документа;
11. (изм. - ДВ, бр. 80 от 2015 г., в сила от 16.10.2015 г.) настоящ адрес и зоната, определени от председателя на Държавната агенция за бежанците;
12. основанието по този закон, което дава право на чужденеца да остане в Република България;
13. национален документ за самоличност;
14. други данни.

(2) Освен данните по ал. 1 регистрационната карта съдържа и заявените от чужденеца данни:

1. имена;
2. дата на раждане;
3. място на раждане;
4. гражданство;
5. имена и дата на раждане на неговите малолетни деца, които го придружават;
6. (изм. - ДВ, бр. 80 от 2015 г., в сила от 16.10.2015 г.) езиците, които разбира.

(3) (Доп. - ДВ, бр. 80 от 2015 г., в сила от 16.10.2015 г., изм. - ДВ, бр. 34 от 2019 г.) Имената на чужденеца в регистрационната карта се изписват така, както са посочени в документа за задгранично пътуване или в друг документ за самоличност. Когато чужденецът не притежава такива документи, имената му се изписват така, както са посочени в декларацията по чл. 30, ал. 1, т. 3.

Чл. 44а. (Нов - ДВ, бр. 52 от 2007 г.) Чужденец - притежател на регистрационна карта, е длъжен да я пази от повреждане, унищожаване или изгубване.

Чл. 44б. (Нов - ДВ, бр. 52 от 2007 г.) (1) При издаването на документите по чл. 40, ал. 1, т. 1 и 9 и при продължаването на срока на документите по чл. 40, ал. 1, т. 1 не се събират такси.

(2) Когато чужденец - притежател на регистрационна карта, я изгуби, повреди или унищожи, при издаването на нова заплаща такса в размер 10 лв.

Чл. 45. (1) (Изм. - ДВ, бр. 52 от 2007 г.) Образците на регистрационните карти се утвърждават с акт на Министерския съвет и се обнародват в "Държавен вестник".

(2) (Нова - ДВ, бр. 52 от 2007 г.) Разрешението за прехвърляне по чл. 40, ал. 1, т. 9 се издава по образец съгласно приложението.

(3) (Предишна ал. 2 - ДВ, бр. 52 от 2007 г., изм. - ДВ, бр. 82 от 2009 г.) Условието и

редът за издаване и ползване на документите за самоличност, които не са уредени в този раздел, се определят от Закона за българските лични документи.

Раздел V.

Мерки, прилагани на чужденци, търсещи международна закрила (Нов - ДВ, бр. 80 от 2015 г., в сила от 01.01.2016 г.)

Чл. 45а. (Нов - ДВ, бр. 80 от 2015 г., в сила от 01.01.2016 г.) За своевременно разглеждане на молбата за международна закрила или за осигуряване участието на чужденеца, търсещ такава закрила, председателят на Държавната агенция за бежанците или оправомощено от него длъжностно лице може да разпорежи задължително явяване на чужденеца на всеки две седмици по време на производството пред длъжностно лице от агенцията.

Чл. 45б. (Нов - ДВ, бр. 80 от 2015 г., в сила от 01.01.2016 г.) (1) Когато не може да бъде ефективно приложена мярката по чл. 45а и след преценка на обстоятелствата в конкретния случай, чужденец, търсещ международна закрила, може да бъде настанен временно и за възможно най-кратък срок в център от затворен тип:

1. за установяване или проверка на неговата самоличност или националност;
2. за установяване на фактите и обстоятелствата, на които се основава молбата за международна закрила, когато това не може да се извърши по друг начин и има опасност чужденецът да се укрие;
3. когато това се налага с цел защита на националната сигурност или обществения ред;
4. за установяване на държавата, компетентна за разглеждане на молбата за международна закрила и прехвърляне на чужденеца в компетентната държава, и когато е налице сериозна опасност чужденецът да се укрие.

(2) Чужденец, търсещ международна закрила, не може да бъде настанен в център от затворен тип само на основание, че е подал молба за международна закрила.

Чл. 45в. (Нов - ДВ, бр. 80 от 2015 г., в сила от 01.01.2016 г.) (1) Чужденец, търсещ международна закрила, се настанява в център от затворен тип с мотивирано решение на председателя на Държавната агенция за бежанците или на оправомощено от него длъжностно лице.

(2) Решението по ал. 1 се взема след преценка за принадлежността на чужденеца към уязвима група.

(3) Решението по ал. 1 се издава в писмена форма и съдържа фактическите и правните основания за настаняването, реда и срока за обжалване, както и възможността за предоставяне на безплатна правна помощ и представителство.

(4) Препис от решението се връчва по реда на чл. 76.

(5) Решението на органа по ал. 1 може да бъде обжалвано по реда на Административнопроцесуалния кодекс, като жалбата не спира изпълнението му. Решението на съда е окончателно.

Чл. 45г. (Нов - ДВ, бр. 80 от 2015 г., в сила от 01.01.2016 г.) (1) Настаняването в

център от затворен тип продължава до отпадане на съответното основание по чл. 45б, ал. 1.

(2) Директорът на център от затворен тип, в който е настанен чужденец, търсец международна закрила, извършва ежемесечно проверка за наличие на основанията за настаняване и ги докладва на председателя на Държавната агенция за бежанците или оправомощено от него длъжностно лице.

(3) Председателят на Държавната агенция за бежанците или оправомощено от него длъжностно лице преразглежда решението за настаняване по чл. 45в, ал. 1 при установяване на нови данни и обстоятелства или по искане на чужденеца, търсец международна закрила, и се произнася с мотивирано решение в 7-дневен срок.

(4) Решението по ал. 3 може да бъде обжалвано по реда на Административнопроцесуалния кодекс, като жалбата не спира изпълнението му. Решението на съда е окончателно.

(5) Неприклучването на производството в предвидения по този закон срок не по вина на чужденеца, търсец международна закрила, не може да бъде основание за продължаване на настаняването в център от затворен тип.

(6) Когато по административен или съдебен ред се установи, че настаняването в център от затворен тип е незаконосъобразно, чужденецът се освобождава незабавно.

(7) Чужденците, търсеци международна закрила, се преместват от един център в друг само при необходимост. В тези случаи се уведомяват лицата, които им предоставят правна помощ.

Чл. 45д. (Нов - ДВ, бр. 80 от 2015 г., в сила от 01.01.2016 г.) (1) Чужденците, търсеци международна закрила, настанени в центрове от затворен тип, имат право на:

1. достъп до открити пространства;
2. посещения от членове на техните семейства;
3. зачитане неприкосновеността на личния им живот;
4. срещи с лица, осигуряващи правна помощ и представителство, представители на юридически лица с нестопанска цел и на международни организации;
5. информация за правилника за вътрешния ред на съответния център, както и за техните права и задължения; информацията се предоставя на разбираем за тях език.

(2) Ограничения на правата по ал. 1 се допускат само когато това е необходимо за обезпечаване на сигурността, обществения ред или административното управление на центъра от затворен тип, при условие че достъпът не е значително ограничен или невъзможен.

(3) Спрямо чужденци от уязвима група, които са настанени в център от затворен тип, се осъществява наблюдение и при необходимост се осигурява подходяща помощ с оглед тяхното особено положение.

Чл. 45е. (Нов - ДВ, бр. 80 от 2015 г., в сила от 01.01.2016 г.) (1) Малолетните и непълнолетните чужденци, търсеци международна закрила, могат да бъдат настанени в центрове от затворен тип само като крайна мярка с оглед запазване целостта на семейството или за осигуряване тяхната защита и сигурност, за възможно най-кратък срок, като се полагат всички усилия за настаняването им в подходящи за тях места.

(2) На малолетните и непълнолетните чужденци, търсеци международна закрила,

настанени в центрове на Държавната агенция за бежанците, се осигурява достъп до образование и възможност да се занимават с дейности в свободното си време, включително с игри и с развлекателни дейности, подходящи за възрастта им.

(3) Настаняването в центрoвете на Държавната агенция за бежанците се извършва при спазване на принципа за запазване целостта на семейството.

(4) В центрoвете на Държавната агенция за бежанците чужденците, търсеци международна закрила, от женски пол се настаняват отделно от тези от мъжки пол, освен когато са членове на едно семейство и са дали съгласието си за това.

Глава пета.

СПЕЦИАЛИЗИРАН ДЪРЖАВЕН ОРГАН И АДМИНИСТРАЦИЯ

Чл. 46. Председателят на Държавната агенция за бежанците е орган на изпълнителната власт със специална компетентност.

Чл. 47. (1) Държавната агенция за бежанците при Министерския съвет е юридическо лице на бюджетна издръжка със седалище София и с териториални поделения в страната.

(2) Териториалните поделения на Държавната агенция за бежанците са:

1. (изм. - ДВ, бр. 52 от 2007 г., изм. - ДВ, бр. 80 от 2015 г., в сила от 16.10.2015 г., изм. - ДВ, бр. 101 от 2015 г.) транзитни центрове - за регистрация, настаняване, медицинско изследване и провеждане на производство за определяне на държавата, компетентна за разглеждане на молбата за предоставяне на международна закрила, и на производство за предоставяне на международна закрила;

2. (изм. - ДВ, бр. 52 от 2007 г., изм. - ДВ, бр. 80 от 2015 г., в сила от 16.10.2015 г.) регистрационно-приемателни центрове - за регистрация, настаняване, медицинско изследване, социално и медицинско подпомагане и провеждане на производство за определяне на държавата, компетентна за разглеждане на молбата за предоставяне на международна закрила, и на производство за предоставяне на международна закрила на чужденци; за настаняване на чужденци, подали молба за убежище.

3. (отм. - ДВ, бр. 80 от 2015 г., в сила от 16.10.2015 г.)

(3) (Доп. - ДВ, бр. 109 от 2007 г., в сила от 01.01.2008 г., изм. - ДВ, бр. 66 от 2013 г., в сила от 26.07.2013 г., изм. - ДВ, бр. 98 от 2014 г., в сила от 28.11.2014 г., изм. - ДВ, бр. 101 от 2015 г.) Транзитните и регистрационно-приемателните центрове се откриват и закриват от Министерския съвет по предложение на председателя на Държавната агенция за бежанците, съгласувано с министъра на финансите, министъра на вътрешните работи, министъра на труда и социалната политика, министъра на правосъдието, министъра на външните работи, министъра на регионалното развитие и благоустройството, председателя на Държавна агенция "Национална сигурност" и кмета на съответната община.

(4) (Нова - ДВ, бр. 80 от 2015 г., в сила от 16.10.2015 г.) Центровете по ал. 2 могат да бъдат от отворен или от затворен тип. В центрове от отворен тип могат да се създават отделни обособени помещения за непридружени малолетни и непълнолетни чужденци, търсеци международна закрила, както и отделни обособени помещения или части от

затворен тип.

(5) (Предишна ал. 4 - ДВ, бр. 80 от 2015 г., в сила от 16.10.2015 г.) Дейността, структурата, организацията на работа, съставът на Държавната агенция за бежанците и на нейните поделения се определят с устройствен правилник, приет от Министерския съвет.

Чл. 48. (1) (Изм. - ДВ, бр. 52 от 2007 г.) Председателят на Държавната агенция за бежанците:

1. (изм. - ДВ, бр. 80 от 2015 г., в сила от 16.10.2015 г., изм. - ДВ, бр. 89 от 2020 г.) предоставя, отказва, отнема и прекратява международна закрила в Република България; отнема временна закрила в случаите по чл. 17, ал. 5;

2. (изм. - ДВ, бр. 80 от 2015 г., в сила от 16.10.2015 г., изм. - ДВ, бр. 89 от 2020 г.) прекратява производството за предоставяне на международна закрила;

3. взема решения по молби за събиране на семейства;

4. (изм. - ДВ, бр. 80 от 2015 г., в сила от 16.10.2015 г.) взема решения по други молби на чужденците, на които е открито производство за предоставяне на международна закрила или им е предоставена такава закрила в Република България;

5. информира Министерския съвет за необходимостта от въвеждане на временна закрила на територията на Република България; информира за необходимостта от удължаване срока на временната закрила;

6. издава наказателни постановления по глава осма;

7. утвърждава образците на документите, издавани от Държавната агенция за бежанците, с изключение на регистрационната карта;

8. прави предложение до Министерския съвет за утвърждаване образците на регистрационните карти;

9. определя решаващите органи в Държавната агенция за бежанците, които провеждат производство по реда на глава шеста, раздел Ia;

10. (изм. - ДВ, бр. 101 от 2015 г., изм. - ДВ, бр. 89 от 2020 г.) определя длъжностни лица от Държавната агенция за бежанците за интервюиращи органи, които да извършват действията, предвидени в този закон;

11. (изм. - ДВ, бр. 80 от 2015 г., в сила от 16.10.2015 г., изм. - ДВ, бр. 89 от 2020 г.) управлява и разпределя средствата от бюджета, контролира целевото им разходване; съгласувано с министъра на финансите и министъра на труда и социалната политика определя разходните норми за подпомагане като част от материалните условия за прием на чужденците, търсещи международна закрила, настанени в териториалните поделения на Държавната агенция за бежанците.

(2) По искане на президента на Република България председателят на Държавната агенция за бежанците дава мнение по подадена молба за убежище.

(3) (Изм. - ДВ, бр. 52 от 2007 г., отм. - ДВ, бр. 101 от 2015 г.)

Чл. 49. (1) Председателят на Държавната агенция за бежанците се определя с решение на Министерския съвет и се назначава от министър-председателя.

(2) Председателят на Държавната агенция за бежанците трябва да е български

гражданин, който няма друго гражданство, да има висше образование и не по-малко от пет години трудов стаж.

Чл. 50. (1) При изпълнение на своята дейност председателят на Държавната агенция за бежанците се подпомага от двама заместник-председатели.

(2) Заместник-председателите се назначават от министър-председателя по предложение на председателя на Държавната агенция за бежанците. Заместник-председателите трябва да са български граждани, които нямат друго гражданство, с висше образование и не по-малко от пет години трудов стаж.

Чл. 51. (1) (Предишен текст на чл. 51 - ДВ, бр. 52 от 2007 г., изм. - ДВ, бр. 101 от 2015 г.) Транзитните и регистрационно-приемателните центрове се ръководят от директори.

(2) (Нова - ДВ, бр. 52 от 2007 г., изм. - ДВ, бр. 80 от 2015 г., в сила от 16.10.2015 г., изм. - ДВ, бр. 101 от 2015 г., изм. - ДВ, бр. 89 от 2020 г.) Директорите на транзитните и регистрационно-приемателните центрове вземат решения по чл. 29, ал. 4 и 9, с изключение на решенията за настаняване в центрове от затворен тип.

Чл. 52. (Изм. - ДВ, бр. 52 от 2007 г., изм. и доп. - ДВ, бр. 80 от 2015 г., в сила от 16.10.2015 г., изм. - ДВ, бр. 89 от 2020 г.) Председателят на Държавната агенция за бежанците може да делегира правомощията си по чл. 48, ал. 1, т. 1 - 4 и 6 и във връзка с дейностите по чл. 53, т. 12, с изключение на правомощието да отнема международна закрила, на заместник-председателите на Държавната агенция за бежанците.

Чл. 53. Държавната агенция за бежанците:

1. (изм. - ДВ, бр. 52 от 2007 г., изм. - ДВ, бр. 80 от 2015 г., в сила от 16.10.2015 г., доп. - ДВ, бр. 89 от 2020 г.) организира приемането и временното настаняване на чужденците, подали молба за международна закрила, оказва съдействие за адаптирането им към българските условия в сътрудничество с Българския Червен кръст и други неправителствени организации и организира курсове по български език, включително съвместно с Министерството на образованието и науката;

2. организира проучването и изясняването на фактите и обстоятелствата във връзка с подадената молба за убежище по искане на президента на Република България;

3. (отм. - ДВ, бр. 89 от 2020 г.)

4. (изм. - ДВ, бр. 52 от 2007 г., изм. и доп. - ДВ, бр. 80 от 2015 г., в сила от 16.10.2015 г., изм. - ДВ, бр. 34 от 2019 г., изм. - ДВ, бр. 89 от 2020 г.) във взаимодействие с централните органи на изпълнителната власт, Българския Червен кръст и други неправителствени организации организира дейностите по осигуряване на социална, медицинска и психологическа помощ на чужденците, подали молба за международна закрила;

5. (изм. - ДВ, бр. 52 от 2007 г.) във взаимодействие с органите на местното самоуправление и местната администрация, Българския Червен кръст и други неправителствени организации провежда разяснителна дейност по бежанските проблеми

и, организира благотворителни акции за материално подпомагане;

6. (изм. - ДВ, бр. 52 от 2007 г., изм. - ДВ, бр. 34 от 2019 г.) разработва самостоятелно или участва в подготовката на проекти на нормативни актове и на международни договори, свързани със закрилата на чужденци;

7. (изм. - ДВ, бр. 52 от 2007 г.) изпълнява възложените ѝ функции с плана за действие при временна закрила;

8. сътрудничи с Върховния комисар на Организацията на обединените нации за бежанците при изпълнение на неговите функции, улеснява наблюдаване прилагането на разпоредбите на Конвенцията за статута на бежанците от 1951 г. и Протокола за статута на бежанците от 1967 г. и предоставя информация и статистически данни;

9. (отм. - ДВ, бр. 52 от 2007 г.)

10. възлага извършването на проучвания и изследвания по бежанските проблеми, организира конференции и семинари и издава информационни материали по проблемите на бежанците;

11. (нова - ДВ, бр. 52 от 2007 г.) организира подбора и регистрацията на преводачи, както и обучението им относно специфичните изисквания при осъществяването на преводи;

12. (нова - ДВ, бр. 52 от 2007 г., изм. - ДВ, бр. 89 от 2020 г.) участва в управлението и изпълнението на програми и проекти, съфинансирани със средства от фондове и програми на Европейския съюз, Финансовия механизъм на Европейското икономическо пространство и Норвежкия финансов механизъм или други финансови източници и донори;

13. (нова - ДВ, бр. 52 от 2007 г., изм. - ДВ, бр. 80 от 2015 г., в сила от 16.10.2015 г.) периодично предоставя на Европейската комисия данни за броя на лицата, подали молба за международна закрила, и за издадените регистрационни карти.

Чл. 54. (1) (Изм. - ДВ, бр. 80 от 2015 г., в сила от 16.10.2015 г.) Държавната агенция за бежанците съвместно с Министерството на външните работи, Международната федерация на дружествата на Червения кръст и Червения полумесец, Международния комитет на Червения кръст и неправителствените организации осигурява съдействие на чужденците, търсещи или получили международна закрила, пред органите на друга държава или пред международен орган за снабдяването им с документи, необходими за реализирането на техните права.

(2) (Изм. - ДВ, бр. 80 от 2015 г., в сила от 16.10.2015 г.) Когато по обективни причини чужденец, търсещ или получил международна закрила, не може да бъде снабден с документ по реда на ал. 1, Държавната агенция за бежанците въз основа на установените от нея данни и декларация, подписана от чужденеца, организира издаването на удостоверение. Въз основа на него компетентните органи издават български документ, който му дава възможност да ползва тези права.

(3) Издадените по реда на ал. 2 документи заместват официалните документи, издавани на чужденци от или чрез органите в техните страни.

(4) Притежаваните от чужденците, търсещи или получили закрила, чуждестранни документи за образование, квалификация, научно звание или степен се признават съгласно вътрешното законодателство и условията на международни договори, по които

Република България е страна.

Чл. 55. (Отм. - ДВ, бр. 15 от 2013 г., в сила от 01.01.2014 г.)

Чл. 56. (1) Държавната агенция за бежанците може самостоятелно или съвместно с органите на местното самоуправление и местната администрация, Българския Червен кръст и други неправителствени организации да организира спомагателни трудови дейности, чрез които чужденците, търсеци или получили закрила, получават възможност за обучение с професионална насоченост и за трудова реализация.

(2) (Отм. - ДВ, бр. 15 от 2013 г., в сила от 01.01.2014 г.)

Чл. 57. Длъжностните лица от Държавната агенция за бежанците удостоверяват служебното си положение със служебна карта. Органите на държавното управление и на местното самоуправление и местната администрация са длъжни да оказват съдействие на длъжностните лица от Държавната агенция за бежанците при изпълнение на служебните им задължения.

Глава шеста. ПРОИЗВОДСТВО

Раздел I. Общи правила

Чл. 58. (1) Чужденец, който иска да му бъде предоставено убежище, подава писмена молба до президента на Република България. Когато молбата е подадена пред друг държавен орган, той е длъжен незабавно да я изпрати на президента.

(2) (Отм. - ДВ, бр. 52 от 2007 г.)

(3) (Изм. - ДВ, бр. 52 от 2007 г., изм. - ДВ, бр. 80 от 2015 г., в сила от 16.10.2015 г.) Чужденец може да заяви желание за предоставяне на международна закрила лично пред длъжностно лице в Държавната агенция за бежанците.

(4) (Изм. - ДВ, бр. 52 от 2007 г., доп. - ДВ, бр. 101 от 2015 г., изм. - ДВ, бр. 89 от 2020 г.) Когато молбата по ал. 3 е направена пред друг държавен орган, той е длъжен незабавно да я изпрати на Държавната агенция за бежанците, която извършва регистрацията по чл. 61а, ал. 1 не по-късно от 6 работни дни от първоначалното подаване на молбата.

(5) (Нова - ДВ, бр. 101 от 2015 г.) На чужденеца, заявил желание да кандидатства за международна закрила, се дават указания относно реда за подаване на молбата.

(6) (Нова - ДВ, бр. 101 от 2015 г.) При наличие на признаци, че чужденец, задържан в места за задържане, специални домове за временно настаняване на чужденци или намиращ се на гранични контролно-пропускателни пунктове, включително в транзитните зони, може да пожелае да подаде молба за международна закрила, му се предоставя информация относно възможността да направи това. За тази цел се осигурява превод за улесняване на достъпа до процедурата.

(7) (Изм. - ДВ, бр. 52 от 2007 г., изм. - ДВ, бр. 80 от 2015 г., в сила от 16.10.2015 г., предишна ал. 5 - ДВ, бр. 101 от 2015 г.) Чужденец, ползващ се от временна закрила, има право да подаде молба за предоставяне на международна закрила.

(8) (Изм. и доп. - ДВ, бр. 52 от 2007 г., изм. и доп. - ДВ, бр. 80 от 2015 г., в сила от 16.10.2015 г., предишна ал. 6, изм. - ДВ, бр. 101 от 2015 г., изм. - ДВ, бр. 34 от 2019 г.) Молителят не по-късно от 15 дни от подаването на молбата се информира писмено на разбираем за него език за процедурата, която ще се следва, за неговите права и задължения, за последиците от неспазването на задълженията му или за отказа да сътрудничи на длъжностните лица на Държавната агенция за бежанците, както и за последиците от мълчаливото или изричното оттегляне на молбата му. Молителят се информира и за организациите, предоставящи правна и социална помощ на чужденци. Когато обстоятелствата налагат това, тази информация може да бъде предоставена устно.

(9) (Нова - ДВ, бр. 89 от 2020 г.) Непридружен малолетен или непълнолетен чужденец се уведомява незабавно за възможността да му бъде извършена експертиза за определяне на възрастта.

(10) (Отм. - ДВ, бр. 52 от 2007 г., нова - ДВ, бр. 109 от 2007 г., в сила от 01.01.2008 г., изм. - ДВ, бр. 80 от 2015 г., в сила от 16.10.2015 г., предишна ал. 7, изм. - ДВ, бр. 101 от 2015 г., предишна ал. 9 - ДВ, бр. 89 от 2020 г.) При получаване на молба за предоставяне на закрила компетентните органи задължително изискват писмено становище на Държавна агенция "Национална сигурност", което се взема предвид при произнасяне в производството по общия ред. Становище не се изисква в случаите по чл. 70.

Чл. 59. (1) (Изм. - ДВ, бр. 52 от 2007 г., изм. - ДВ, бр. 80 от 2015 г., в сила от 16.10.2015 г.) Молбата за предоставяне на международна закрила може да бъде в устна, писмена или друга форма, като при необходимост се осигурява преводач или тълковник. Молбата, която не е писмена, се записва от съответното длъжностно лице и се подписва или заверява по друг начин от молителя и от преводача, съответно тълковника.

(2) (Изм. - ДВ, бр. 52 от 2007 г.) Молбата трябва да съдържа искане към Република България.

Чл. 60. (1) (Изм. - ДВ, бр. 52 от 2007 г., изм. - ДВ, бр. 80 от 2015 г., в сила от 16.10.2015 г.) Документите за самоличност на чужденеца, подал молба за предоставяне на международна закрила, се задържат и съхраняват в Държавната агенция за бежанците до приключване на производството с влязло в сила решение.

(2) (Изм. - ДВ, бр. 52 от 2007 г.) Длъжностни лица от Държавната агенция за бежанците извършват обиск на чужденеца, проверяват носените от него вещи, фотографират го и снемат пръстови отпечатъци и други идентифициращи белези при условията и по реда на Закона за Министерството на вътрешните работи и при зачитане достойнството на чужденеца.

(3) (Изм. - ДВ, бр. 52 от 2007 г.) Длъжностните лица, осъществяващи действията по ал. 2, се определят със заповед на председателя на Държавната агенция за бежанците.

(4) (Нова - ДВ, бр. 52 от 2007 г.) Пръстовите отпечатъци и другите идентифициращи белези, както и личните данни на чужденеца могат да се използват при

обмен на информация с други държави, за целите на производството по раздел Ia, за което се уведомява чужденецът.

Чл. 61. (Изм. - ДВ, бр. 52 от 2007 г.) (1) Молбата за предоставяне на убежище се регистрира в администрацията на президента.

(2) (Изм. - ДВ, бр. 80 от 2015 г., в сила от 16.10.2015 г., доп. - ДВ, бр. 101 от 2015 г., отм. - ДВ, бр. 89 от 2020 г.)

(3) (Доп. - ДВ, бр. 101 от 2015 г., доп. - ДВ, бр. 34 от 2019 г., отм. - ДВ, бр. 89 от 2020 г.)

(4) (Отм. - ДВ, бр. 89 от 2020 г.)

(5) (Нова - ДВ, бр. 101 от 2015 г., отм. - ДВ, бр. 89 от 2020 г.)

(6) (Нова - ДВ, бр. 101 от 2015 г., отм. - ДВ, бр. 89 от 2020 г.)

Чл. 61а. (Нов - ДВ, бр. 89 от 2020 г.) (1) Чужденецът, подал молба за предоставяне на международна закрила, се регистрира в Държавната агенция за бежанците и му се открива лично дело. Регистрацията се извършва не по-късно от три работни дни след подаването на молбата, освен ако се прилага срокът по чл. 58, ал. 4.

(2) Когато възникне основателно съмнение, че чужденецът не е малолетен или непълнолетен, интервюиращият орган назначава експертиза за установяване на възрастта му след предварителното информирано съгласие на чужденеца или на неговия представител. На чужденеца се предоставя информация относно метода на извършване на експертизата и възможните последици от резултата за разглеждането на молбата за международна закрила, включително при отказ от извършване на такава експертиза. Отказът на чужденеца да му бъде извършена експертиза не може да бъде самостоятелно основание за отхвърляне на молбата му за международна закрила.

(3) Ако след извършването на експертизата по ал. 2 все още има съмнения относно възрастта на кандидата, се приема, че същият е непълнолетен.

(4) Експертизата по ал. 2 се извършва при пълно зачитане на човешкото достойнство, като се избират най-малко инвазивните начини за преглед и се провеждат от квалифицирано медицинско лице, което дава възможност в най-голяма степен за надежден резултат.

(5) Когато възникне основателно съмнение, че чужденецът не може да се грижи за своите работи поради слабоумие или душевна болест, интервюиращият орган назначава психиатрична експертиза.

(6) При разглеждане на молбата за международна закрила по преценка на интервюиращия орган може да бъде поискано становището на експерт по определени въпроси, свързани с медицински, психологични, културни или религиозни аспекти, с децата или пола.

(7) Интервюиращият орган може да поиска да бъде извършен медицински преглед на чужденеца с негово съгласие във връзка със следи, които може да са от минало преследване или тежки посегателства. Отказът на чужденеца от провеждане на медицински преглед не е пречка за вземане на решение. Медицинският преглед може да се проведе и по инициатива на чужденеца и за негова сметка.

Чл. 62. Президентът на Република България може да предостави убежище и без да са изпълнени изискванията на чл. 48, ал. 2 и чл. 53, т. 2.

Чл. 63. (Изм. - ДВ, бр. 52 от 2007 г.) (1) (Изм. - ДВ, бр. 80 от 2015 г., в сила от 16.10.2015 г.) Държавната агенция за бежанците има право да събира данни за чужденците, подали молба за международна закрила, с оглед определяне на държавата, компетентна да разгледа молбата, установяване на самоличността и изясняване на обстоятелствата, свързани с подадената молба.

(2) При регистрирането Държавната агенция за бежанците снима данни за имената, гражданството, датата и мястото на раждане, пола, семейното положение и родствениите връзки, документите за самоличност и други документи на чужденците.

(3) (Изм. - ДВ, бр. 89 от 2020 г.) Точна и актуална информация, свързана с общата обстановка в държавата по произход на чужденеца, може да се събира от различни източници, включително самите чужденци, български или чуждестранни органи, физически или юридически лица, Европейската служба за подкрепа в областта на убежището, Върховния комисар на Организацията на обединените нации за бежанците, международни организации за защита на правата на човека.

(4) (Изм. - ДВ, бр. 80 от 2015 г., в сила от 16.10.2015 г., изм. - ДВ, бр. 89 от 2020 г.) Не се допуска предоставяне и/или разкриване на информация на субекти, за които се предполага, че осъществяват преследване или тежко посегателство по отношение на чужденци, търсеци или получили международна закрила, както и информация за подадената молба.

(5) (Нова - ДВ, бр. 89 от 2020 г.) Не се допуска събиране на информация от субекти, за които се предполага, че осъществяват преследване или тежко посегателство по отношение на чужденци, търсеци или получили международна закрила, по начин, разкриващ информация за подаването на молба или информация, която може да застраши физическата неприкосновеност на кандидата или на лицата на негова издръжка, или свободата и сигурността на членовете на семейството му, които живеят все още в неговата държава по произход.

(6) (Изм. - ДВ, бр. 17 от 2019 г., предишна ал. 5 - ДВ, бр. 89 от 2020 г.) В Държавната агенция за бежанците се създават собствени информационни фондове по ред, определен от председателя ѝ, при спазване на изискванията за защита на личните данни.

Чл. 63а. (Нов - ДВ, бр. 52 от 2007 г.) (1) (Изм. - ДВ, бр. 80 от 2015 г., в сила от 16.10.2015 г.) След регистрирането се определя дата за провеждане на интервю. Чужденецът, подал молба за международна закрила, се уведомява своевременно за датата на всяко следващо интервю.

(2) (Изм. - ДВ, бр. 80 от 2015 г., в сила от 16.10.2015 г.) Чужденецът е длъжен да представи всички доказателства в подкрепа на молбата си за международна закрила до произнасянето по нея, като в случай че не ги представи, произнасянето се извършва без тези доказателства.

(3) (Изм. - ДВ, бр. 80 от 2015 г., в сила от 16.10.2015 г.) С чужденеца се провежда

интервю, на което се прави аудио- или аудио-визуално записване и се съставя протокол. При започване на интервюто чужденецът се уведомява за осъществяването на аудио- или аудио-визуално записване. Протоколът от интервюто и аудио- или аудио-визуалния запис са неразделна част от личното досие на чужденеца.

(4) (Нова - ДВ, бр. 89 от 2020 г.) При провеждане на интервюто на кандидата се предоставя възможност да дава обяснения, свързани с непълноти, несъответствия или противоречия в твърденията му.

(5) (Нова - ДВ, бр. 80 от 2015 г., в сила от 16.10.2015 г., предишна ал. 4 - ДВ, бр. 89 от 2020 г.) Интервюиращият орган провежда допълнителни интервюта, ако е необходимо за нуждите на съответното производство.

(6) (Предишна ал. 4, изм. - ДВ, бр. 80 от 2015 г., в сила от 16.10.2015 г., предишна ал. 5 - ДВ, бр. 89 от 2020 г.) Чужденец, подал молба за международна закрила, при заявено от него желание се интервюира от интервюиращ орган или преводач, съответно от тълковник, от същия пол.

(7) (Предишна ал. 5 - ДВ, бр. 80 от 2015 г., в сила от 16.10.2015 г., доп. - ДВ, бр. 101 от 2015 г., предишна ал. 6 - ДВ, бр. 89 от 2020 г.) Интервю не се провежда с чужденец, който не може да се грижи за своите работи поради слабоумие или душевна болест или поради обективни причини не може да даде устни или писмени изявления. В случай на съмнение интервюиращият орган се консултира с лекар, за да установи дали състоянието, заради което чужденецът не може да бъде разпитан, е временно, или с траен характер.

(8) (Предишна ал. 6, изм. - ДВ, бр. 80 от 2015 г., в сила от 16.10.2015 г., предишна ал. 7 - ДВ, бр. 89 от 2020 г.) Интервюто се провежда на заявен от чужденеца език. Когато това е невъзможно, интервюто се провежда на разбираем за него език.

(9) (Предишна ал. 7 - ДВ, бр. 80 от 2015 г., в сила от 16.10.2015 г., доп. - ДВ, бр. 101 от 2015 г., предишна ал. 8, изм. - ДВ, бр. 89 от 2020 г.) След края на интервюто протоколът се прочита на чужденеца, който може да направи коментар по него и да предостави разяснения по отношение на грешки в превода или неточно отразени твърдения. Протоколът се подписва от чужденеца, от преводача, съответно тълковника, и от интервюиращия орган.

(10) (Предишна ал. 8 - ДВ, бр. 80 от 2015 г., в сила от 16.10.2015 г., доп. - ДВ, бр. 101 от 2015 г., предишна ал. 9 - ДВ, бр. 89 от 2020 г.) Отказът на чужденеца да подпише протокола от интервюто се удостоверява с подписите на двама свидетели. Причините за отказа се отбелязват в протокола. Отказът не е пречка за вземане на решение по молбата за международна закрила.

(11) (Предишна ал. 9 - ДВ, бр. 80 от 2015 г., в сила от 16.10.2015 г., изм. - ДВ, бр. 101 от 2015 г., предишна ал. 10, изм. - ДВ, бр. 89 от 2020 г.) По време на интервюто може да присъства законният представител и/или адвокат на чужденеца, който може да излага съображения в края на интервюто. Отсъствието на адвокат не е пречка за провеждането на лично интервю.

(12) (Нова - ДВ, бр. 101 от 2015 г., предишна ал. 11 - ДВ, бр. 89 от 2020 г.) Интервю може да не се провежда в случаите, когато ще бъде взето положително решение за предоставяне на международна закрила по чл. 8, ал. 9 и чл. 10.

(13) (Нова - ДВ, бр. 101 от 2015 г., предишна ал. 12 - ДВ, бр. 89 от 2020 г.) Отсъствието на интервю в съответствие с настоящия член не е пречка за вземане на

решение по молбата за международна закрила.

Чл. 63б. (Нов - ДВ, бр. 101 от 2015 г.) (1) Интервю се провежда при условия, които гарантират нужната поверителност.

(2) По преценка на интервюиращия орган при провеждането на интервю с чужденец, търсещ закрила, може да присъства член на семейството му.

Чл. 64. Държавните органи са длъжни да предоставят исканата от Държавната агенция за бежанците информация, необходима за изясняване на обстоятелствата по подадената молба.

Чл. 65. (Изм. - ДВ, бр. 52 от 2007 г., изм. - ДВ, бр. 80 от 2015 г., в сила от 16.10.2015 г., изм. - ДВ, бр. 17 от 2019 г.) Личните данни на чужденеца, станали известни по време на производството за предоставяне на международна закрила или след предоставянето на международна закрила, се обработват в регистъра на Държавната агенция за бежанците в съответствие с изискванията за защита на личните данни. Те могат да се използват и за целите на международното сътрудничество от държавите - страни по Конвенцията за статута на бежанците от 1951 г.

Чл. 66. (1) (Изм. - ДВ, бр. 80 от 2015 г., в сила от 16.10.2015 г.) Спрямо чужденец с влязло в сила решение за отказ, прекратяване или отнемане на международна закрила или по отношение на когото производството е прекратено, се прилагат разпоредбите на Закона за чужденците в Република България.

(2) (Изм. - ДВ, бр. 52 от 2007 г., доп. - ДВ, бр. 97 от 2016 г.) Държавната агенция за бежанците уведомява писмено Главна дирекция "Гранична полиция" и Дирекция "Миграция" на Министерството на вътрешните работи за решението по ал. 1.

Чл. 67. (1) (Изм. - ДВ, бр. 52 от 2007 г., изм. - ДВ, бр. 97 от 2016 г.) Принудителните административни мерки "отнемане правото на пребиваване", "връщане", "експулсиране" и "забрана за влизане в страната" не се привеждат в изпълнение до приключване на производството с влязло в сила решение.

(2) (Изм. - ДВ, бр. 52 от 2007 г., изм. - ДВ, бр. 80 от 2015 г., в сила от 16.10.2015 г.) Принудителните административни мерки по ал. 1 се отменят, когато на чужденеца е предоставено убежище или международна закрила.

(3) Алинеи 1 и 2 не се прилагат, когато има основания да се смята, че чужденецът, търсещ или получил закрила, представлява опасност за националната сигурност, или който веднъж осъждан с влязла в сила присъда за тежко престъпление, представлява опасност за обществото.

Раздел I "а".

Производство за определяне на държавата, компетентна за разглеждане на молбата за предоставяне на международна закрила. Прехвърляне (Нов - ДВ, бр. 52 от 2007 г.,

загл. изм. - ДВ, бр. 80 от 2015 г., в сила от 16.10.2015 г.)

Раздел I "а".

Производство за определяне на държавата, компетентна за разглеждане на молбата за предоставяне на статут. Прехвърляне (Нов - ДВ, бр. 52 от 2007 г.)

Чл. 67а. (Нов - ДВ, бр. 52 от 2007 г.) (1) (Изм. - ДВ, бр. 101 от 2015 г.) Производството по този раздел се провежда в съответствие с Регламент (ЕС) № 604/2013 на Европейския парламент и на Съвета от 26 юни 2013 г. за установяване на критерии и механизми за определяне на държавата членка, компетентна за разглеждането на молба за международна закрила, която е подадена в една от държавите членки от гражданин на трета държава или от лице без гражданство (ОВ, L 180/31 от 29 юни 2013 г.), наричан по-нататък "Регламент (ЕС) № 604/2013", Регламент (ЕО) № 1560/2003 на Комисията от 2 септември 2003 г. за определяне условията за прилагане на Регламент (ЕО) № 343/2003 на Съвета за установяване на критерии и механизми за определяне на държавата-членка, която е компетентна за разглеждането на молба за убежище, която е подадена в една от държавите-членки от гражданин на трета страна, наричан по-нататък "Регламент (ЕО) № 1560/2003", Регламент за изпълнение (ЕС) № 118/2014 на Комисията от 30 януари 2014 г. за изменение на Регламент (ЕО) № 1560/2003 за определяне условията за прилагане на Регламент (ЕО) № 343/2003 на Съвета за установяване на критерии и механизми за определяне на държавата членка, която е компетентна за разглеждането на молба за убежище, която е подадена в една от държавите членки от гражданин на трета страна (ОВ, L 39/1 от 8 февруари 2014 г.), наричан по-нататък "Регламент за изпълнение (ЕС) № 118/2014", и Регламент (ЕС) № 603/2013 на Европейския парламент и на Съвета от 26 юни 2013 г. за създаване на система Евродак за сравняване на дактилоскопични отпечатъци с оглед ефективното прилагане на Регламент (ЕС) № 604/2013 за установяване на критерии и механизми за определяне на държавата членка, компетентна за разглеждането на молба за международна закрила, която е подадена в една от държавите членки от гражданин на трета държава или от лице без гражданство и за искане на сравнения с данните в Евродак от правоприлагащите органи на държавите членки и Европол за целите на правоприлагането и за изменение на Регламент (ЕС) № 1077/2011 за създаване на Европейска агенция за оперативното управление на широкомащабни информационни системи в областта на свободата, сигурността и правосъдието (ОВ, L 180/1 от 29 юни 2013 г.), наричан по-нататък "Регламент (ЕС) № 603/2013".

(2) Производството по този раздел се образува:

1. (изм. - ДВ, бр. 80 от 2015 г., в сила от 16.10.2015 г., изм. - ДВ, бр. 101 от 2015 г., изм. - ДВ, бр. 89 от 2020 г.) с разпореждане на интервюиращия орган при наличие на данни за компетентност за разглеждане на молбата за международна закрила от друга държава - членка на Европейския съюз;

2. (доп. - ДВ, бр. 109 от 2007 г., в сила от 01.01.2008 г.) при сезиране от Министерството на вътрешните работи и от Държавна агенция "Национална сигурност" за незаконно пребиваващ на територията на Република България чужденец;

3. (отм. - ДВ, бр. 89 от 2020 г.)

(3) (Изм. - ДВ, бр. 80 от 2015 г., в сила от 16.10.2015 г., отм. - ДВ, бр. 89 от 2020 г.)

(4) (Нова - ДВ, бр. 101 от 2015 г.) Чужденецът се информира за образуването

производство и за последиците от това.

Чл. 67б. (Нов - ДВ, бр. 52 от 2007 г.) (1) (Изм. - ДВ, бр. 80 от 2015 г., в сила от 16.10.2015 г.) След образуване на производството се предприемат необходимите действия за проверка на доказателствата и на обстоятелствата за определяне на държавата, компетентна за разглеждане на молбата за предоставяне на международна закрила.

(2) При необходимост с чужденеца се провежда интервю.

(3) (Нова - ДВ, бр. 101 от 2015 г.) С образуването на производство по този раздел сроковете по чл. 70, ал. 1 и чл. 75 спират да текат до определяне на компетентната държава - членка на Европейския съюз, за разглеждане на молбата за международна закрила.

Чл. 67в. (Нов - ДВ, бр. 52 от 2007 г., изм. - ДВ, бр. 89 от 2020 г.) (1) След извършване на проверка на доказателствата, изпращане на запитване за поемане на отговорност или за обратно приемане и получаване на отговор от запитаната държава - членка на Европейския съюз, решаващият орган:

1. взема решение, с което разрешава прехвърлянето на чужденеца в компетентната държава - членка на Европейския съюз;

2. взема решение, с което отказва прехвърлянето на чужденеца в компетентната държава - членка на Европейския съюз.

(2) Решението по ал. 1 се връчва по реда на чл. 76.

(3) В случаите по ал. 1, т. 1 чужденецът се ползва от правата по чл. 29, ал. 1, т. 1, 2, 3 и 8 до осъществяване на прехвърлянето в компетентната държава членка.

Чл. 67г. (Нов - ДВ, бр. 52 от 2007 г., изм. - ДВ, бр. 89 от 2020 г.) (1) Държавната агенция за бежанците съвместно със съответния орган на държавата, компетентна за разглеждане на молбата, определят мястото, датата и часа на пристигане на чужденеца на нейна територия.

(2) Прехвърлянето на чужденеца се извършва в изпълнение на решението по чл. 67в, ал. 1, т. 1.

(3) Когато прехвърлянето не е осъществено, Държавната агенция за бежанците определя със съответния орган на държавата, компетентна за разглеждане на молбата, нова дата на прехвърляне.

Чл. 67д. (Нов - ДВ, бр. 52 от 2007 г., изм. - ДВ, бр. 89 от 2020 г.) (1) При получаване на запитване за поемане на отговорност или за обратно приемане на чужденец от друга държава - членка на Европейския съюз, и след извършена проверка на доказателствата, решаващият орган изпраща отговор до запитващата държава.

(2) Когато се установи, че Република България е компетентната държава за разглеждане на молбата за международна закрила на чужденец, Държавната агенция за бежанците съвместно със съответния орган на изпращащата държава определят мястото, датата и часа на пристигане на чужденеца. Прехвърлянето на чужденеца в Република България се осъществява в сроковете, предвидени в Регламент (ЕС) № 604/2013.

(3) В случаите по ал. 2 Държавната агенция за бежанците уведомява

Министерството на вътрешните работи, че на територията на Република България ще бъде приет чужденец, чието производство по предоставяне на международна закрила е приключило с влязло в сила решение за отказ.

Чл. 67е. (Нов - ДВ, бр. 52 от 2007 г., доп. - ДВ, бр. 109 от 2007 г., в сила от 01.01.2008 г., изм. - ДВ, бр. 89 от 2020 г.) (1) Когато чужденец е приет на територията на Република България в съответствие с положителен отговор по искане за поемане на отговорност, се прилага чл. 68, ал. 2.

(2) Когато чужденец е приет на територията на Република България в съответствие с положителен отговор по искане за обратно приемане, се прилага чл. 77, ал. 3.

Чл. 67ж. (Нов - ДВ, бр. 52 от 2007 г., отм. - ДВ, бр. 89 от 2020 г.)

Чл. 67з. (Нов - ДВ, бр. 52 от 2007 г., отм. - ДВ, бр. 89 от 2020 г.)

Чл. 67и. (Нов - ДВ, бр. 52 от 2007 г., изм. - ДВ, бр. 89 от 2020 г.) Разноските по прехвърлянето на чужденеца до мястото на пристигане в държавата, компетентна за разглеждане на молбата, се поемат от Република България.

Чл. 67к. (Нов - ДВ, бр. 52 от 2007 г., доп. - ДВ, бр. 89 от 2020 г.) Министерският съвет приема наредба за отговорността и координацията на държавните органи, осъществяващи действия по административно сътрудничество при прилагането на този раздел.

Раздел II.

Производство за предоставяне на международна закрила (Загл. изм. - ДВ, бр. 101 от 2015 г., изм. - ДВ, бр. 89 от 2020 г.)

Раздел II.

Производство по общия ред (Загл. изм. - ДВ, бр. 101 от 2015 г.)

Раздел II.

Ускорено производство

Чл. 68. (Изм. - ДВ, бр. 52 от 2007 г.) (1) (Изм. - ДВ, бр. 80 от 2015 г., в сила от 16.10.2015 г., изм. - ДВ, бр. 101 от 2015 г., изм. - ДВ, бр. 89 от 2020 г.) Производство за предоставяне на международна закрила се образува:

1. с регистрирането на чужденеца по подадена от него молба за международна закрила;

2. за чужденец, подал молба за международна закрила при действието на временната закрила - с регистрирането на чужденеца след прекратяването или отнемането на временната закрила.

(2) (Изм. - ДВ, бр. 80 от 2015 г., в сила от 16.10.2015 г., изм. - ДВ, бр. 101 от 2015 г., изм. - ДВ, бр. 89 от 2020 г.) Когато Република България е поела отговорност съгласно Регламент (ЕС) № 604/2013, Регламент (ЕО) № 1560/2003 и Регламент (ЕС) № 118/2014, производството по този раздел се образува с регистрирането на чужденеца в

Държавната агенция за бежанците след неговото предаване.

(3) (Изм. - ДВ, бр. 80 от 2015 г., в сила от 16.10.2015 г., отм. - ДВ, бр. 101 от 2015 г.)

Чл. 69. (Отм. - ДВ, бр. 52 от 2007 г.)

Чл. 70. (Изм. - ДВ, бр. 52 от 2007 г.) (1) (Изм. - ДВ, бр. 101 от 2015 г., изм. - ДВ, бр. 89 от 2020 г.) При наличие на основания по чл. 13, ал. 1 в срок до 14 работни дни от регистрацията на чужденеца интервюиращият орган може да приложи ускорено производство, като вземе решение за отхвърляне на молбата като явно неоснователна.

(2) (Отм. - ДВ, бр. 101 от 2015 г.)

(3) (Изм. - ДВ, бр. 101 от 2015 г.) В случаите по чл. 68, ал. 2 срокът по ал. 1 започва да тече от момента на получаване на документите, съпровождащи чужденеца.

(4) (Изм. - ДВ, бр. 89 от 2020 г.) Срокът по ал. 1 спира да тече до получаване на експертното заключение по чл. 61а, ал. 2 или 5.

(5) (Изм. - ДВ, бр. 80 от 2015 г., в сила от 16.10.2015 г., изм. - ДВ, бр. 89 от 2020 г.) Липсата на достатъчно данни поради непровеждане на интервю по чл. 63а, ал. 7 не може да е самостоятелно основание за отхвърляне на молбата.

(6) (Изм. - ДВ, бр. 101 от 2015 г.) Решенията по ал. 1 се връчват по реда на чл. 76.

Чл. 71. (1) (Предишен текст на чл. 71 - ДВ, бр. 31 от 2005 г., изм. - ДВ, бр. 52 от 2007 г., изм. - ДВ, бр. 80 от 2015 г., в сила от 16.10.2015 г., изм. - ДВ, бр. 101 от 2015 г., изм. - ДВ, бр. 89 от 2020 г.) Ускорено производство не се провежда по отношение на непридружен малолетен или непълнолетен чужденец, подал молба за международна закрила.

(2) (Нова - ДВ, бр. 31 от 2005 г., изм. - ДВ, бр. 52 от 2007 г., изм. - ДВ, бр. 80 от 2015 г., в сила от 16.10.2015 г., изм. - ДВ, бр. 101 от 2015 г., изм. - ДВ, бр. 89 от 2020 г.) Ускорено производство не се провежда, когато молбата за предоставяне на международна закрила е подадена от чужденец, ползващ се от временна закрила.

(Загл. "Раздел III "Производство по общия ред" зал. - ДВ, бр. 101 от 2015 г.)

Чл. 72. (Изм. - ДВ, бр. 52 от 2007 г., изм. - ДВ, бр. 80 от 2015 г., в сила от 16.10.2015 г., отм. - ДВ, бр. 101 от 2015 г.)

Чл. 73. (Изм. - ДВ, бр. 52 от 2007 г., изм. - ДВ, бр. 80 от 2015 г., в сила от 16.10.2015 г., изм. - ДВ, бр. 101 от 2015 г.) Молбите за предоставяне на международна закрила се разглеждат от Държавната агенция за бежанците индивидуално, обективно и безпристрастно, като първо се извършва преценка за предоставяне на статут на бежанец. В случай че статут на бежанец не бъде предоставен, се разглежда необходимостта от предоставяне на хуманитарен статут.

Чл. 74. (1) (Изм. - ДВ, бр. 52 от 2007 г., изм. - ДВ, бр. 101 от 2015 г., предишен текст на чл. 74, изм. - ДВ, бр. 89 от 2020 г.) В срок до 4 месеца от образуването на

производството за предоставяне на международна закрила интервюиращият орган обективно и безпристрастно изготвя становище, което заедно с личното дело представя на председателя на Държавната агенция за бежанците за вземане на решение.

(2) (Нова - ДВ, бр. 89 от 2020 г.) По искане на интервюиращия орган председателят на Държавната агенция за бежанците може да удължи срока по ал. 1 с не повече от 9 месеца в следните случаи:

1. при сложни фактически и/или материалноправни въпроси;
2. когато голям брой чужденци едновременно потърсят международна закрила, което затруднява вземането на решение.

(3) (Нова - ДВ, бр. 89 от 2020 г.) Чужденецът се уведомява за причините и срока лично или със съобщение с обратна разписка.

Чл. 75. (1) (Изм. - ДВ, бр. 52 от 2007 г., изм. - ДВ, бр. 101 от 2015 г., изм. - ДВ, бр. 89 от 2020 г.) В срок до 6 месеца от образуване на производството за предоставяне на международна закрила председателят на Държавната агенция за бежанците взема решение, с което:

1. предоставя статут на бежанец;
2. отказва статут на бежанец;
3. предоставя хуманитарен статут;
4. отказва хуманитарен статут.

(2) (Изм. - ДВ, бр. 52 от 2007 г., изм. - ДВ, бр. 80 от 2015 г., в сила от 16.10.2015 г., доп. - ДВ, бр. 101 от 2015 г.) При произнасяне по молбата за международна закрила се преценяват всички относими факти, декларации или документи, свързани с личното положение на молителя, с държавата му по произход или с възможността да се ползва от закрилата на друга държава, чието гражданство би могъл да придобие, включително и дали молителят е упражнявал дейности, чиято единствена цел е да получи международна закрила. Неявяването на интервю се взема предвид при произнасянето по молбата, освен ако чужденецът има обективни пречки за това.

(3) (Нова - ДВ, бр. 80 от 2015 г., в сила от 16.10.2015 г., изм. - ДВ, бр. 89 от 2020 г.) Когато твърденията на молителя не са подкрепени с доказателства, те се приемат за достоверни, ако той е положил усилия да обоснове молбата си, дал е задоволително обяснение за липсата на доказателства и изявленията му са преценени като непротиворечиви и достоверни. Липсата на достатъчно данни за преследване, включително поради непровеждане на интервю по чл. 63а, ал. 7, не може да бъде основание за отказ за предоставяне на международна закрила.

(4) (Отм. - ДВ, бр. 52 от 2007 г., предишна ал. 3 - ДВ, бр. 80 от 2015 г., в сила от 16.10.2015 г., изм. - ДВ, бр. 101 от 2015 г., отм. - ДВ, бр. 89 от 2020 г.)

(5) (Отм. - ДВ, бр. 52 от 2007 г., нова - ДВ, бр. 101 от 2015 г.) Максималният срок за произнасяне по молбата за международна закрила е 21 месеца от датата на подаването ѝ.

Чл. 76. (1) (Изм. - ДВ, бр. 80 от 2015 г., в сила от 16.10.2015 г., доп. - ДВ, бр. 101 от 2015 г., изм. - ДВ, бр. 89 от 2020 г.) Решението на председателя на Държавната агенция за бежанците се връчва на чужденеца, търсещ международна закрила или на неговия законен представител или адвокат. Съдържанието на решението, както правата и задълженията, произтичащи от него, му се съобщават на език, който разбира.

(2) (Изм. - ДВ, бр. 80 от 2015 г., в сила от 16.10.2015 г., изм. - ДВ, бр. 89 от 2020 г.) Връчването се удостоверява с подписи на чужденеца и на преводача, съответно на тълковника, и на длъжностното лице. Отказът да подпише решението се удостоверява с подписите на двама свидетели.

(3) Ако решението не бъде връчено лично в 14-дневен срок от издаването му, на чужденеца се изпраща съобщение с обратна разписка.

(4) При неявяване в 7-дневен срок от получаване на съобщението с обратната разписка решението се счита за връчено.

(5) Ако съобщението с обратната разписка се върне в Държавната агенция за бежанците поради невъзможност за връчване, решението се счита за връчено.

(6) (Нова - ДВ, бр. 52 от 2007 г.) След връчване на решението чужденецът има право да се запознае с личното си дело.

Раздел III.

Процедура по предварително разглеждане на последваща молба за международна закрила (Нов - ДВ, бр. 101 от 2015 г.)

Раздел III.

Производство по общия ред

Чл. 76а. (Нов - ДВ, бр. 101 от 2015 г., изм. - ДВ, бр. 89 от 2020 г.) Преди да се пристъпи към разглеждането по същество на последваща молба за международна закрила, се преценява нейната допустимост съгласно чл. 13, ал. 2.

Чл. 76б. (Нов - ДВ, бр. 101 от 2015 г.) (1) (Доп. - ДВ, бр. 89 от 2020 г.) В срок до 14 работни дни от подаването на последващата молба за международна закрила интервюиращият орган единствено въз основа на писмени доказателства, представени от чужденеца, без да се провежда лично интервю, взема решение, с което:

1. допуска последващата молба до производство за предоставяне на международна закрила;

2. не допуска последващата молба до производство за предоставяне на международна закрила.

(2) За молби, подадени по реда на чл. 58, ал. 4, срокът по ал. 1 започва да тече от получаването на молбата в Държавната агенция за бежанците.

(3) Ако в срока по ал. 1 не бъде взето решение, последващата молба за международна закрила се смята за допусната до производство за предоставяне на международна закрила.

(4) Решенията по ал. 1 се връчват по реда на чл. 76.

(5) На чужденец, подал последваща молба за международна закрила, се извършва регистрация в срок до три работни дни от допускането на молбата му до производство за предоставяне на международна закрила.

Чл. 76в. (Нов - ДВ, бр. 101 от 2015 г.) (1) (Изм. - ДВ, бр. 89 от 2020 г.) При провеждане на процедурата по този раздел чужденците се ползват от правата по чл. 23, ал. 1, чл. 29, ал. 1, т. 8 и чл. 29а.

(2) При провеждане на процедурата по този раздел не се предоставят правата по чл. 29, ал. 1, т. 1 на чужденец, когато:

1. (изм. - ДВ, бр. 97 от 2016 г.) подава първа последваща молба за международна закрила единствено с цел да забави или да затрудни изпълнението на приложената му принудителна административна мярка "отнемане на правото на пребиваване в Република България", "връщане" или "експулсиране", или

2. подава поредна последваща молба за международна закрила, а предходната му последваща молба е счестена за недопустима по реда на чл. 76б, ал. 1, т. 2 или е разгледана по същество, и за когото връщането в държавата му по произход или в трета сигурна държава няма да доведе до застрашаване на неговия живот или на свободата му на основание раса, религия, националност, политическо мнение или принадлежност към определена социална група или излагане на опасност от изтезание или други форми на жестоко, нечовешко или унижително отнасяне или наказание.

(3) Правата по чл. 29, ал. 1, т. 3 - 7 не се предоставят на чужденец, който е в процедура по предварително разглеждане на последваща молба за международна закрила.

Раздел IV.

Прекратяване и възобновяване на производството за предоставяне на международна закрила. Производство за отнемане и прекратяване на предоставена международна закрила (Загл. изм. - ДВ, бр. 52 от 2007 г., изм. - ДВ, бр. 80 от 2015 г., в сила от 16.10.2015 г., изм. - ДВ, бр. 89 от 2020 г.)

Раздел IV.

Спиране и прекратяване на производството за предоставяне на международна закрила. Производство за отнемане и прекратяване на предоставена международна закрила (Загл. изм. - ДВ, бр. 52 от 2007 г., изм. - ДВ, бр. 80 от 2015 г., в сила от 16.10.2015 г.)

Раздел IV.

Спиране и прекратяване на производството за предоставяне на статут. Производство за отнемане и прекратяване на предоставен статут (Загл. изм. - ДВ, бр. 52 от 2007 г.)

Чл. 77. (Изм. - ДВ, бр. 89 от 2020 г.) (1) Когато са налице основанията по чл. 15, ал. 1, председателят на Държавната агенция за бежанците взема решение за прекратяване на производството за предоставяне на международна закрила.

(2) Производство, прекратено на някое от основанията по чл. 15, ал. 1, т. 1 - 4, се смята за възобновено, ако чужденецът се яви в рамките на 9 месеца от прекратяването и пожелае молбата му за закрила да бъде разгледана. Производството може да бъде възобновено само веднъж.

(3) В случаите на обратно приемане по чл. 67е, ал. 2 производството се смята за възобновено, когато чужденецът поиска разглеждането на молбата му да бъде довършено. Разглеждането на молбата се подновява от етапа, на който производството е било прекратено.

Чл. 78. (Изм. - ДВ, бр. 52 от 2007 г.) (1) (Изм. - ДВ, бр. 80 от 2015 г., в сила от

16.10.2015 г., изм. - ДВ, бр. 89 от 2020 г.) Производството за отнемане или прекратяване на предоставена международна закрила се образува при наличие на нови данни, които дават основание за преразглеждане на предоставен статут на бежанец или хуманитарен статут.

(2) (Изм. - ДВ, бр. 80 от 2015 г., в сила от 16.10.2015 г., изм. - ДВ, бр. 89 от 2020 г.) Чужденецът се уведомява с писмо с обратна разписка за образуването на производството, причините за това и датата и мястото за провеждане на интервю, по време на което да изложи възраженията си срещу отнемането или прекратяването на международната закрила.

(3) (Изм. - ДВ, бр. 80 от 2015 г., в сила от 16.10.2015 г., изм. - ДВ, бр. 89 от 2020 г.) Чужденецът се уведомява, че при невъзможност лично да присъства на предстоящото интервю може да изпрати писмено възражение в определения от административния орган срок и на посочения адрес.

(4) (Изм. - ДВ, бр. 80 от 2015 г., в сила от 16.10.2015 г., изм. - ДВ, бр. 89 от 2020 г.) При провеждане на производството за отнемане или прекратяване на международна закрила се прилагат съответно чл. 63 и 63а.

(5) (Изм. - ДВ, бр. 80 от 2015 г., в сила от 16.10.2015 г.) В срок три месеца от образуване на производството председателят на Държавната агенция за бежанците взема решение, с което отнема или прекратява международната закрила. Председателят на Държавната агенция за бежанците взема решението и без възраженията на чужденеца, когато те не са направени по зависещи от него причини.

(6) (Нова - ДВ, бр. 103 от 2016 г.) Когато новите данни, даващи основание за отнемане или прекратяване на международната закрила, съдържат сериозни основания да се предполага, че чужденецът е бил съпричастен или е съпричастен към тероризъм, срокът за вземане на решението от председателя на Държавната агенция за бежанците е до един месец от образуване на производството.

(7) (Изм. - ДВ, бр. 80 от 2015 г., в сила от 16.10.2015 г., предишна ал. 6 - ДВ, бр. 103 от 2016 г.) Когато не намери основание за отнемане или прекратяване на международната закрила, председателят на Държавната агенция за бежанците прекратява производството.

Чл. 79. (Изм. - ДВ, бр. 52 от 2007 г.) (1) (Изм. - ДВ, бр. 80 от 2015 г., в сила от 16.10.2015 г., изм. - ДВ, бр. 89 от 2020 г.) Предоставената международна закрила може да бъде прекратена и по молба на чужденеца.

(2) (Отм. - ДВ, бр. 89 от 2020 г.)

(3) (Отм. - ДВ, бр. 89 от 2020 г.)

(4) (Изм. - ДВ, бр. 80 от 2015 г., в сила от 16.10.2015 г.) В едномесечен срок от подаване на молбата председателят на Държавната агенция за бежанците взема решение, с което прекратява международната закрила.

Чл. 79а. (Нов - ДВ, бр. 52 от 2007 г., изм. - ДВ, бр. 89 от 2020 г.) Решенията по този раздел се връчват по реда на чл. 76.

Раздел V.

Правила при временна закрила

Чл. 80. (Изм. - ДВ, бр. 52 от 2007 г.) (1) Министерският съвет:

1. прави искане до Европейската комисия за въвеждане на временна закрила;
2. информира Европейската комисия за възможностите на Република България да приеме чужденци, нуждаещи се от временна закрила;
3. определя национален пункт за връзка и уведомява другите държави - членки на Европейския съюз, и Европейската комисия;
4. приема план за действие при временна закрила в Република България;
5. прави искане до Европейската комисия за прекратяване на временната закрила или за удължаване на срока ѝ;
6. предприема мерки за улесняване доброволното завръщане на чужденците, ползващи се от временна закрила или спрямо които временната закрила е прекратена.

(2) Планът за действие при временна закрила съдържа:

1. организацията и функциите на временен оперативен орган за изпълнението на плана;
2. начина на финансиране;
3. условията и реда за осигуряване на храна и подслон.

Чл. 81. (Изм. - ДВ, бр. 52 от 2007 г.) (1) Временният оперативен орган обменя информация с държавите - членки на Европейския съюз, и с органите на Европейския съюз, както и с Върховния комисар на Организацията на обединените нации за бежанците, относно националното законодателство и други разпоредби по прилагането на временната закрила, броя на чужденците, ползващи се от временна закрила, възможностите за допълнителен прием и информация за отделни чужденци в случаите на събиране на семейства и прехвърляне на чужденци, ползващи се от временна закрила.

(2) Временният оперативен орган осъществява сътрудничество с международни и български организации по въпроси, свързани с временната закрила.

Чл. 82. (Изм. - ДВ, бр. 52 от 2007 г.) (1) Временната закрила се прекратява със:

1. изтичането на срока, за който е постановена;
2. решение на Съвета на Европейския съюз.

(2) (Изм. - ДВ, бр. 89 от 2020 г.) Председателят на Държавната агенция за бежанците отнема временна закрила на чужденец в случаите по чл. 17, ал. 5. При отнемането се прилага чл. 78 и решението се връчва по реда на чл. 76.

(3) (Изм. - ДВ, бр. 80 от 2015 г., в сила от 16.10.2015 г.) След прекратяването или отнемането на временната закрила спрямо чужденеца, освен ако е подал молба за предоставяне на международна закрила, се прилагат разпоредбите на Закона за чужденците в Република България.

Чл. 83. (Изм. - ДВ, бр. 52 от 2007 г.) (1) Република България приема обратно на

територията си чужденци, регистрирани в страната като ползвачи се от временна закрила, които без разрешение пребивават или се опитват да влязат на територията на друга държава - членка на Европейския съюз.

(2) Република България приема обратно на територията си чужденци, регистрирани в страната като ползвачи се от временна закрила, които са се завърнали в държавата си по произход.

Глава седма. СЪДЕБЕН КОНТРОЛ

(Загл. "Раздел I Обжалване на решенията в ускореното производство" зал. - ДВ, бр. 52 от 2007 г.)

Чл. 84. (Изм. - ДВ, бр. 52 от 2007 г.) (1) (Изм. - ДВ, бр. 101 от 2015 г., изм. - ДВ, бр. 89 от 2020 г.) Решението по чл. 67в, ал. 1 може да се обжалва в 7-дневен срок от връчването му пред Административния съд - град София, чрез органа, издал решението.

(2) (Изм. - ДВ, бр. 101 от 2015 г., изм. - ДВ, бр. 89 от 2020 г.) Решенията по чл. 51, ал. 2, чл. 70, ал. 1, чл. 76б, ал. 1, т. 2 и чл. 77, ал. 1 може да се обжалват в 7-дневен срок от връчването им пред административния съд по настоящия адрес от регистрационната карта на чужденеца.

(3) (Нова - ДВ, бр. 89 от 2020 г.) Решенията по чл. 34, ал. 3, чл. 39а, ал. 2, чл. 75, ал. 1, т. 2 и 4 и чл. 82, ал. 2 може да се обжалват в 14-дневен срок от връчването им пред административния съд по настоящ адрес от регистрационната карта на чужденеца.

(4) (Нова - ДВ, бр. 89 от 2020 г.) Решението по чл. 78, ал. 5 може да се обжалва в 14-дневен срок от връчването му пред административния съд по постоянен адрес на чужденеца.

(5) (Нова - ДВ, бр. 89 от 2020 г.) Жалбата се подава чрез органа, издал решението, и спира изпълнението му.

(6) (Нова - ДВ, бр. 89 от 2020 г.) При обжалване на решението по чл. 76б, ал. 1, т. 2 съдът се произнася по искане на чужденеца или служебно относно правото на търсеция закрила да остане на територията на страната до произнасяне по жалбата.

(7) (Предишна ал. 3 - ДВ, бр. 89 от 2020 г.) Подадената след срока жалба се връща на подателя срещу разписка. Когато връщането се извършва с писмо с обратна разписка и писмото се върне в Държавната агенция за бежанците поради невъзможност за предаване, жалбата се прилага към личното дело на чужденеца.

(8) (Изм. - ДВ, бр. 101 от 2015 г., предишна ал. 4, изм. - ДВ, бр. 89 от 2020 г.) Жалбата и заверено копие от личното дело на чужденеца се изпращат незабавно на съда.

(9) (Предишна ал. 5 - ДВ, бр. 89 от 2020 г.) Съдът образува делото в тридневен срок от постъпването на жалбата.

Чл. 85. (1) (Изм. - ДВ, бр. 30 от 2006 г., в сила от 01.03.2007 г., изм. - ДВ, бр. 89 от 2020 г.) Административният съд разглежда жалбата в открито заседание с призоваване на страните и се произнася с решение в срок до един месец от образуването на делото. Страните трябва да бъдат призовани най-късно три дни преди заседанието.

(2) (Изм. и доп. - ДВ, бр. 52 от 2007 г., изм. - ДВ, бр. 101 от 2015 г., отм. - ДВ, бр. 89 от 2020 г.)

(3) (Изм. - ДВ, бр. 89 от 2020 г.) Решенията на административния съд по чл. 84, ал. 1 и 2 не подлежат на касационно обжалване.

(4) (Изм. - ДВ, бр. 30 от 2006 г., в сила от 01.03.2007 г., изм. - ДВ, бр. 89 от 2020 г.) Решенията на административния съд по чл. 84, ал. 3 и 4 подлежат на касационно обжалване.

(5) (Нова - ДВ, бр. 89 от 2020 г.) Когато административният съд отмени обжалваното решение на административния орган и върне преписката със задължителни указания за ново произнасяне по молбата за закрила и не е определил срок за издаване на новия административен акт, председателят на Държавната агенция за бежанците е длъжен да вземе ново решение в срок до три месеца.

Чл. 86. (Изм. - ДВ, бр. 30 от 2006 г., в сила от 12.07.2006 г., отм. - ДВ, бр. 52 от 2007 г., нов - ДВ, бр. 101 от 2015 г., изм. - ДВ, бр. 89 от 2020 г.) Решенията по чл. 75, ал. 1, т. 1 и 3 и чл. 76б, ал. 1, т. 1 не подлежат на обжалване.

(Загл. "Раздел II Обжалване в общото производство" зал. - ДВ, бр. 52 от 2007 г.)

Чл. 87. (Изм. - ДВ, бр. 52 от 2007 г., изм. - ДВ, бр. 39 от 2011 г., доп. - ДВ, бр. 80 от 2015 г., в сила от 16.10.2015 г., отм. - ДВ, бр. 89 от 2020 г.)

Чл. 88. (Отм. - ДВ, бр. 89 от 2020 г.)

Чл. 89. (Изм. - ДВ, бр. 39 от 2011 г., отм. - ДВ, бр. 89 от 2020 г.)

Чл. 90. (Отм. - ДВ, бр. 89 от 2020 г.)

Чл. 91. (Изм. - ДВ, бр. 30 от 2006 г., в сила от 12.07.2006 г., изм. - ДВ, бр. 52 от 2007 г.) За неуредените в тази глава случаи се прилагат разпоредбите на Административнопроцесуалния кодекс и Гражданския процесуален кодекс.

Чл. 92. (Доп. - ДВ, бр. 52 от 2007 г.) Производствата по реда на тази глава се освобождават от държавни такси и заплащане на други разноски с изключение на разноските за експертизи. Разноските за експертизи не се заплащат, ако чужденецът не разполага със средства за задоволяване на основните си жизнени потребности..

Глава осма.

АДМИНИСТРАТИВНОНАКАЗАТЕЛНА ОТГОВОРНОСТ

Чл. 93. (Изм. - ДВ, бр. 52 от 2007 г.) Чужденец, който повреди или унищожи вещ, предоставена му за ползване от Държавната агенция за бежанците, се наказва с глоба от 50 до 200 лв., като заплаща и стойността на вещта.

Чл. 94. (Отм. - ДВ, бр. 52 от 2007 г.)

Чл. 95. (1) (Изм. - ДВ, бр. 52 от 2007 г.) Нарушенията по този закон се констатираат с актове, съставени от длъжностни лица в Държавната агенция за бежанците, определени със заповед на председателя ѝ.

(2) Въз основа на съставените актове председателят на Държавната агенция за бежанците, изрично оправомощен от него заместник-председател или директор на териториално поделение издава наказателни постановления.

(3) Съставянето на актовете за установяване на нарушенията, издаването, обжалването и изпълнението на наказателните постановления се извършват съгласно разпоредбите на Закона за административните нарушения и наказания.

Чл. 95а. (Нов - ДВ, бр. 97 от 2016 г., изм. - ДВ, бр. 34 от 2019 г.) (1) Нарушенията на чл. 30, ал. 1, т. 11 се установяват от органите на Министерството на вътрешните работи с констативен протокол, изготвен в три екземпляра - за съответната структура на Министерството на вътрешните работи, за Държавната агенция за бежанците и за чужденеца.

(2) При констатирано второ нарушение на чл. 30, ал. 1, т. 11 чужденецът, търсещ закрила, се настанява в център или помещение от затворен тип до приключване на производството по този закон с влязло в сила решение.

Глава девета.

СПИСЪЦИ НА СИГУРНИ ДЪРЖАВИ (НОВА - ДВ, БР. 52 ОТ 2007 Г.)

Чл. 96. (Нов - ДВ, бр. 52 от 2007 г., отм. - ДВ, бр. 101 от 2015 г.)

Чл. 97. (Нов - ДВ, бр. 52 от 2007 г., отм. - ДВ, бр. 101 от 2015 г.)

Чл. 98. (Нов - ДВ, бр. 52 от 2007 г.) (1) (Изм. - ДВ, бр. 101 от 2015 г.) Председателят на Държавната агенция за бежанците съгласувано с министъра на външните работи може при необходимост да внася за приемане от Министерския съвет национални списъци на сигурни държави по произход и на трети сигурни държави.

(2) (Изм. - ДВ, бр. 101 от 2015 г.) При приемането на списъците Министерският съвет, позовавайки се на източници на информация от други държави - членки на Европейския съюз, от Европейската служба за подкрепа в областта на убежището, Върховния комисар на Организацията на обединените нации за бежанците, Съвета на Европа и други международни организации, отчита степента, в която държавата предлага защита срещу преследване и нечовешко или унижително отнасяне, чрез:

1. съответните законови и подзаконови разпоредби, приети в тази област, и начина, по който те се прилагат;

2. спазването на правата и свободите, гарантирани в Конвенцията за защита на правата на човека и основните свободи, съставена в Рим на 4 ноември 1950 г. (ратифицирана със закон - ДВ, бр. 66 от 1992 г.) (обн., ДВ, бр. 80 от 1992 г.; изм., бр. 137 от 1998 г. и бр. 38 от 2010 г.), или в Международния пакт за граждански и политически права, съставен в Ню Йорк на 19 декември 1966 г. (ратифициран с указ - ДВ, бр. 60 от 1970 г.) (ДВ, бр. 43 от 1976 г.), или в Конвенцията против изтезанията и други форми на

жестоко, нечовешко или унижително отнасяне или наказание, приета от Общото събрание на Организацията на обединените нации на 10 декември 1984 г. (ратифицирана с указ - ДВ, бр. 80 от 1986 г.) (обн., ДВ, бр. 42 от 1988 г.; изм., бр. 19 от 1995 г.);

3. спазването на принципа на забрана за връщане в съответствие с Конвенцията за статута на бежанците от 1951 г.;

4. съществуването на система от ефективни средства за защита срещу нарушенията на тези права и свободи.

(3) Министерският съвет уведомява Европейската комисия за държавите, включени в националните списъци на сигурните държави по произход и на третите сигурни държави.

Чл. 99. (Нов - ДВ, бр. 52 от 2007 г., изм. - ДВ, бр. 80 от 2015 г., в сила от 16.10.2015 г., изм. - ДВ, бр. 101 от 2015 г.) Чужденец, подал молба за международна закрила, може да оборва презумпцията за сигурност на държавата, включена в списъка по чл. 98.

Допълнителни разпоредби

§ 1. (Изм. - ДВ, бр. 52 от 2007 г.) По смисъла на този закон:

1. "Чужденец" е всяко лице, което не е български гражданин или не е гражданин на друга държава - членка на Европейския съюз, на държава - страна по Споразумението за Европейското икономическо пространство, или на Конфедерация Швейцария, както и лице, което не се разглежда като гражданин на нито една държава в съответствие с нейното законодателство.

2. (изм. - ДВ, бр. 80 от 2015 г., в сила от 16.10.2015 г.) "Чужденец, търсещ закрила" е този, който е заявил желание за получаване на закрила по този закон до приключване разглеждането на молбата.

3. "Членове на семейството" са:

а) съпругът, съпругата или лицето, с което се намира в доказано стабилна и дълготрайна връзка и техните ненавършили пълнолетие, невстъпили в брак деца;

б) навършилите пълнолетие, невстъпили в брак деца, които не са в състояние да осигурят сами издръжката си поради сериозни здравословни причини;

в) родителите на всеки от съпрузите, които не са в състояние сами да се грижат за себе си поради напреднала възраст или тежко заболяване и се налага да живеят в едно домакинство със своите деца;

г) (нова - ДВ, бр. 80 от 2015 г., в сила от 16.10.2015 г., изм. - ДВ, бр. 89 от 2020 г.) родителите, настойникът или попечителят на непълнолетното, невстъпило в брак лице, на което е предоставена международна закрила.

4. (изм. - ДВ, бр. 89 от 2020 г.) "Непридружен" е този малолетен или непълнолетен чужденец, който се намира на територията на Република България и не е придружен от свой родител, настойник или попечител.

5. (изм. - ДВ, бр. 80 от 2015 г., в сила от 16.10.2015 г.) "Раса, религия, националност, определена социална група и политическо мнение или убеждение" са понятия по смисъла на Конвенцията за статута на бежанците от 1951 г. и на чл. 10, параграф 1 от Директива

2011/95/ЕС на Европейския парламент и на Съвета относно стандарти за определянето на граждани на трети държави или лица без гражданство като лица, на които е предоставена международна закрила, на единния статут на бежанците или на лицата, които отговарят на условията за субсидиарна закрила, както и за съдържанието на предоставената закрила (ОВ, L 337/9 от 20 декември 2011 г.).

6. (изм. - ДВ, бр. 80 от 2015 г., в сила от 16.10.2015 г., изм. - ДВ, бр. 89 от 2020 г.) "Последваща молба" е молба за предоставяне на международна закрила в Република България, която чужденецът подава, след като има прекратена или отнета международна закрила или производството за предоставяне на международна закрила в Република България е приключило с влязло в сила решение за отхвърляне на молбата.

7. (изм. - ДВ, бр. 80 от 2015 г., в сила от 16.10.2015 г.) "Държава по произход" е държавата или държавите, чийто гражданин е чужденецът, или за лице без гражданство - държавата на предишното му обичайно пребиваване.

8. "Сигурна държава по произход" е държавата, в която установеният правов ред и неговото съблюдаване в рамките на демократичната обществена система не допускат осъществяването на преследване или действия на преследване и не съществува опасност от насилие в ситуация на вътрешен или международен въоръжен конфликт.

9. (изм. - ДВ, бр. 80 от 2015 г., в сила от 16.10.2015 г.) "Трета сигурна държава" е държава, различна от държавата по произход, в която чужденецът, подал молба за международна закрила, е пребивавал и:

а) (изм. - ДВ, бр. 80 от 2015 г., в сила от 16.10.2015 г.) няма основания да се опасява за живота или свободата си поради раса, религия, националност, принадлежност към определена социална група или политическо мнение;

б) е защитен от връщане до територията на държава, в която съществуват условия за преследване и застрашаване на правата му;

в) (изм. - ДВ, бр. 101 от 2015 г.) не е изложен на опасност от преследване или тежко посегателство, като изтезание, нечовешко или унизително отнасяне, или наказание;

г) (изм. - ДВ, бр. 80 от 2015 г., в сила от 16.10.2015 г.) съществува възможност да поиска статут на бежанец и при предоставянето му да се ползва от международна закрила като бежанец;

д) са налице достатъчно основания да се смята, че ще бъде допуснат до територията на тази държава.

10. (нова - ДВ, бр. 80 от 2015 г., в сила от 16.10.2015 г.) "Молба за международна закрила" е отправено искане за закрила от чужденец до Република България.

11. (нова - ДВ, бр. 80 от 2015 г., в сила от 16.10.2015 г.) "Най-добрият интерес на детето" е понятие по смисъла на § 1, т. 5 от допълнителните разпоредби на Закона за закрила на детето.

12. (нова - ДВ, бр. 80 от 2015 г., в сила от 16.10.2015 г.) "Център от отворен тип" е териториално поделение на Държавната агенция за бежанците със свободен режим.

13. (нова - ДВ, бр. 80 от 2015 г., в сила от 16.10.2015 г.) "Център от затворен тип" е териториално поделение на Държавната агенция за бежанците, в което правото на свободно придвижване на настанените в него чужденци, търсещи международна закрила, е ограничено.

14. (нова - ДВ, бр. 80 от 2015 г., в сила от 16.10.2015 г., изм. - ДВ, бр. 97 от 2016 г.)

"Зона" е определена с акт на Министерския съвет по предложение на председателя на Държавната агенция за бежанците административна област, която чужденецът, търсец международна закрила, не може да напусне и която дава достатъчна възможност за движение, за да гарантира упражняването на правата по този закон.

15. (нова - ДВ, бр. 80 от 2015 г., в сила от 16.10.2015 г.) "Сериозна опасност от укриване на чужденец" е налице, когато с оглед на фактическите данни може да се направи обосновано предположение, че чужденецът ще се опита да се укрие. Такива данни може да са налице, когато чужденецът: не може да бъде намерен на разрешения му адрес, напуснал е без разрешение определената му зона или център за настаняване, не се е явил без уважителна причина пред длъжностно лице от Държавната агенция за бежанците в изпълнение на приложена мярка по чл. 45а, нарушил е забраната за влизане в граничната зона, направил е опит да напусне или е напуснал страната, както и други данни.

16. (нова - ДВ, бр. 80 от 2015 г., в сила от 16.10.2015 г.) "Чужденец, търсец международна закрила със специални потребности" е лице от уязвима група, което се нуждае от специални гаранции, за да се ползва от правата и да изпълнява задълженията си по този закон.

17. (нова - ДВ, бр. 80 от 2015 г., в сила от 16.10.2015 г.) "Лица от уязвима група" са малолетните или непълнолетните, непридружените малолетни и непълнолетни, хората с увреждания, възрастните хора, бременните жени, самотните родители с ненавършили пълнолетие деца, жертвите на трафик на хора, лицата с тежки здравословни проблеми, лицата с психични разстройства и лицата, които са понесли изтезание, изнасилване или други тежки форми на психическо, физическо или сексуално насилие.

18. (нова - ДВ, бр. 89 от 2020 г.) "Статут на бежанец" означава признаването от Република България на гражданин на трета държава или лице без гражданство за бежанец.

19. (нова - ДВ, бр. 89 от 2020 г.) "Хуманитарен статут" означава признаването от Република България на гражданин на трета държава или на лице без гражданство за лице, което отговаря на условията за предоставяне на хуманитарен статут.

§ 1а. (Нов - ДВ, бр. 52 от 2007 г.) Този закон въвежда разпоредбите на Директива 2001/55/ЕО на Съвета за минималните стандарти за предоставяне на временна закрила в случай на масово навлизане на разселени лица и за мерките за поддържане на баланса между държавите членки в полагането на усилия за прием на такива лица и понасяне на последиците от този прием, Директива 2003/9/ЕО на Съвета за определяне на минимални стандарти относно приемането на лица, търсещи убежище, глава пета на Директива 2003/86/ЕО на Съвета за правото на събиране на семейството, Директива 2004/83/ЕО на Съвета за минималните стандарти за признаването и правното положение на гражданите на трети държави или лицата без гражданство като бежанци или като лица, които по други причини се нуждаят от международна закрила, както и относно съдържанието на предоставената закрила и Директива 2005/85/ЕО на Съвета за минимални норми относно процедурата за предоставяне или отнемане на статут на бежанец в държавите членки.

Преходни и Заключителни разпоредби

§ 2. Този закон влиза в сила шест месеца от обнародването му в "Държавен вестник" и отменя Закона за бежанците (обн., ДВ, бр. 53 от 1999 г.; попр., бр. 97 от 1999 г.; изм., бр. 45 от 2002 г.).

§ 3. Държавната агенция за бежанците при Министерския съвет е правопреемник на Агенцията за бежанците при Министерския съвет.

§ 4. Започнатите до влизането в сила на този закон производства се разглеждат по досегашния ред.

§ 5. (Изм. - ДВ, бр. 52 от 2007 г.) До откриването на транзитни центрове производствата по глава шеста, раздели Ia и II се провеждат в регистрационно-приемателни центрове или на места, определени от председателя на Държавната агенция за бежанците.

§ 6. В Закона за българските документи за самоличност (обн., ДВ, бр. 93 от 1998 г.; изм., бр. 53, 67, 70 и 113 от 1999 г., бр. 108 от 2000 г., бр. 42 от 2001 г., бр. 45 от 2002 г.) се правят следните изменения и допълнения:

1. В чл. 1, ал. 2 съюзът "и" се заменя със запетая и след думите "Министерството на транспорта" се добавя "и съобщенията и Държавната агенция за бежанците при Министерския съвет".

2. В чл. 8 се създава ал. 3:

"(3) Когато заявлението по ал. 2 се отнася до документ за самоличност на чужденец, търсещ или получил закрила по Закона за убежището и бежанците, съответната служба на Министерството на вътрешните работи уведомява незабавно Държавната агенция за бежанците или най-близкото ѝ териториално поделение."

3. В чл. 9, ал. 2 съюзът "и" се заменя със запетая и след думите "картата на бежанец" се добавя "и картата на чужденец с хуманитарен статут".

4. В чл. 14:

а) точка 4 се изменя така:

"4. временно удостоверение на бежанец и временно удостоверение на бежанец в ускорено производство;"

б) създават се т. 10, 11 и 12:

"10. карта на чужденец с хуманитарен статут;

11. удостоверение на чужденец с временна закрила;

12. удостоверение за пътуване зад граница на чужденец с хуманитарен статут."

5. В чл. 21, ал. 1 се създава изречение второ: "Когато чужденците, търсеци или получили закрила, не притежават такива документи, имената им се изписват по реда, по който те ги посочат в подписана от тях декларация пред компетентния орган."

6. В чл. 55 се правят следните изменения и допълнения:

а) досегашният текст става ал. 1;

б) създава се ал. 2:

"(2) Временното удостоверение на бежанец се издава веднага след откриването на

производството за предоставяне на статут. Временно удостоверение на бежанец се издава и на чужденец, ненавършил 14 години, който не е придружаван от пълнолетен член на семейството му."

7. В чл. 57, ал. 2 думите "търсещите бежански статут чужденци" се заменят с "чужденците, търсещи или получили закрила по Закона за убежището и бежанците".

8. В чл. 58 след думата "страната" се поставя запетая и се добавя: "с изключение на чужденец, притежаващ временно удостоверение на бежанец".

9. В чл. 59 се правят следните изменения и допълнения:

а) в ал. 1:

аа) точка 3 се изменя така:

"3. временно удостоверение на бежанец - издава се от Държавната агенция за бежанците на чужденци, на които е открито производство по общия ред за предоставяне статут на бежанец, а временно удостоверение на бежанец в ускорено производство - от Държавната агенция за бежанците на чужденци, на които е открито ускорено производство за предоставяне статут на бежанец, със срокове, определени в Закона за убежището и бежанците;"

бб) в т. 4 след думите "статут на бежанец" се добавят "или убежище" и цифрата "3" се заменя с "5";

вв) в т. 5 след думата "бежанец" се поставя тире и се добавя "издава се от органите на Министерството на вътрешните работи на чужденец с предоставен статут на бежанец или убежище със срок на валидност до 5 години, но не по-голям от срока на валидност на картата на бежанец";

гг) създават се т. 9, 10 и 11:

"9. карта на чужденец с хуманитарен статут - издава се от органите на Министерството на вътрешните работи на чужденец с предоставен хуманитарен статут със срок на валидност до 3 години;

10. удостоверение на чужденец с временна закрила - издава се на чужденци, получили временна закрила, при условията и по реда, определени с акта за постановяване на временната закрила;

11. удостоверения за пътуване зад граница на чужденец с хуманитарен статут - издава се от органите на Министерството на вътрешните работи на чужденец с предоставен хуманитарен статут със срок на валидност до 3 години, но не по-голям от срока на валидност на картата на чужденец с хуманитарен статут.";

б) алинея 2 се изменя така:

"(2) Удостоверението за завръщане в Република България на чужденец се издава на лице без гражданство или на чужденец с предоставена закрила в Република България, изгубил в чужбина българския си документ за самоличност, по ал. 1, т. 5, 6 и 11. Същият документ се издава и на чужденец по чл. 34, ал. 3 и чл. 58, ал. 5 от Закона за убежището и бежанците, когато не притежава валидни национални документи за пътуване."

10. В чл. 60 на края се поставя запетая и се добавя "с изключение на документите по чл. 59, ал. 1, т. 3".

11. Създава се чл. 60а:

"Чл. 60а. Срокът на удостоверението за пътуване зад граница на бежанец, както и

на удостоверение за пътуване зад граница на чужденец с хуманитарен статут, може да бъде продължаван от българско дипломатическо или консулско представителство след съгласуване с Държавната агенция за бежанците."

12. В чл. 61 се правят следните изменения:

а) в ал. 2 думите "разрешен статут на бежанец" се заменят с "предоставено убежище, статут на бежанец или хуманитарен статут";

б) алинея 3 се изменя така:

"(3) В документите за самоличност на продължително пребиваващите в страната чужденци или на тези, които са в производство за предоставяне статут на бежанец, се вписва настоящият адрес."

13. В чл. 62 се правят следните изменения:

а) досегашният текст става ал. 1;

б) създава се ал. 2:

"(2) Предоставянето на документа по предходната алинея не се изисква от чужденец, търсец или получил закрила, когато е влязъл в страната без документи."

14. В преходните и заключителните разпоредби се правят следните изменения и допълнения:

а) създава се § 9б:

"§ 9б. Всички документи за самоличност на чужденци, които са в процедура за предоставяне на бежански статут, или на бежанци, издадени до влизането в сила на Закона за убежището и бежанците, са валидни до изтичането на срока, за който са издадени.";

б) в § 21 след думите "чужденци и бежанци" се поставя запетая и се добавя "издавани от органите на Министерството на вътрешните работи";

в) в § 23 съюзът "и" се заменя със запетая и след думите "министъра на транспорта" се добавя "и съобщенията и председателя на Държавната агенция за бежанците".

§ 7. В Закона за чужденците в Република България (обн., ДВ, бр. 153 от 1998 г.; изм., бр. 70 от 1999 г., бр. 42 и 112 от 2001 г., бр. 45 от 2002 г.) се правят следните изменения и допълнения:

1. В чл. 7 след думата "чужденците" се поставя запетая и думата "бежанци" се заменя с "търсеци или получили закрила".

2. В чл. 28а, ал. 1 думите "статут на бежанец" се заменят със "закрила по Закона за убежището и бежанците", а изречението "Фактическите и правните действия във връзка с получаването на разрешението се извършват от Агенцията за бежанците." се заличава.

3. В чл. 44, ал. 1 думите "Агенцията за бежанците" се заменят с "Държавната агенция за бежанците".

§ 8. В Закона за гражданската регистрация (обн., ДВ, бр. 67 от 1999 г.; изм., бр. 28 и 37 от 2001 г.) се правят следните изменения и допълнения:

1. В чл. 3, ал. 2, т. 2, буква "в" след думата "бежанец" се добавя "или хуманитарен статут".

2. В чл. 26, ал. 2 т. 2 се изменя така:

"2. временно удостоверение на бежанец или съобщение за раждане на дете от

родители със статут на бежанец или хуманитарен статут;"

3. В чл. 52 след думата "гражданство" се поставя запетая и думите "или със статут на бежанец" се заменят със "със статут на бежанец или с хуманитарен статут."

§ 9. В чл. 70 от Закона за насърчаване на заетостта (ДВ, бр. 112 от 2001 г.) ал. 3 се изменя така:

"(3) Не се изисква разрешение за работа на чужденци с постоянно пребиваване в Република България или на чужденци, на които е предоставено убежище, статут на бежанец или хуманитарен статут."

§ 10. В чл. 4 от Закона за Българския Червен кръст (обн., ДВ, бр. 87 от 1995 г.; изм., бр. 44 от 1999 г.) т. 6 се изменя така:

"6. подпомага чужденците, търсеци или получили закрила в Република България по Закона за убежището и бежанците;"

§ 11. В Закона за здравното осигуряване (обн., ДВ, бр. 70 от 1998 г.; изм., бр. 93 и 153 от 1998 г., бр. 62, 65, 67, 69, 110 и 113 от 1999 г., бр. 1, 31 и 64 от 2000 г., бр. 41 от 2001 г., бр. 1 от 2002 г.) се правят следните изменения и допълнения:

1. В чл. 33, т. 4 след думата "бежанец" се поставя запетая и се добавя: "хуманитарен статут".

2. В чл. 34 се правят следните изменения и допълнения:

а) в ал. 1, т. 3 думите "по чл. 33, т. 3" се заменят с "по чл. 33, т. 4";

б) в ал. 2:

аа) създава се нова т. 2:

"2. за лицата по чл. 33, т. 4 - от датата на откриване на производство за предоставяне статут на бежанец или право на убежище;"

бб) досегашната т. 2 става т. 3.

§ 12. В чл. 13а от Закона за българското гражданство (обн., ДВ, бр. 136 от 1998 г.; изм., бр. 41 от 2001 г.) след думата "бежанец" се добавя "или убежище".

§ 13. Изпълнението на закона се възлага на Министерския съвет.

Законът е приет от XXXIX Народно събрание на 16 май 2002 г. и е подпечатан с официалния печат на Народното събрание.

Преходни и Заключителни разпоредби КЪМ АДМИНИСТРАТИВНОПРОЦЕСУАЛНИЯ КОДЕКС

(ОБН. - ДВ, БР. 30 ОТ 2006 Г., В СИЛА ОТ 12.07.2006 Г.)

§ 142. Кодексът влиза в сила три месеца след обнародването му в "Държавен вестник", с изключение на:

1. дял трети, § 2, т. 1 и § 2, т. 2 - относно отмяната на глава трета, раздел II "Обжалване по съдебен ред", § 9, т. 1 и 2, § 11, т. 1 и 2, § 15, § 44, т. 1 и 2, § 51, т. 1, § 53, т. 1, § 61, т. 1, § 66, т. 3, § 76, т. 1 - 3, § 78, § 79, § 83, т. 1, § 84, т. 1 и 2, § 89, т. 1 - 4, § 101, т.

1, § 102, т. 1, § 107, § 117, т. 1 и 2, § 125, § 128, т. 1 и 2, § 132, т. 2 и § 136, т. 1, както и § 34, § 35, т. 2, § 43, т. 2, § 62, т. 1, § 66, т. 2 и 4, § 97, т. 2 и § 125, т. 1 - относно замяната на думата "окръжния" с "административния" и замяната на думите "Софийския градски съд" с "Административния съд - град София", които влизат в сила от 1 март 2007 г.;

2. параграф 120, който влиза в сила от 1 януари 2007 г.;

3. параграф 3, който влиза в сила от деня на обнародването на кодекса в "Държавен вестник".

Преходни и Заключителни разпоредби
КЪМ ЗАКОНА ЗА ИЗМЕНЕНИЕ И ДОПЪЛНЕНИЕ НА ЗАКОНА ЗА УБЕЖИЩЕТО И
БЕЖАНЦИТЕ

(ОБН. - ДВ, БР. 52 ОТ 2007 Г.)

§ 85. Започнатите до влизането в сила на този закон производства се разглеждат по досегашните правила.

§ 86. В срок до един месец от влизането в сила на този закон Министерският съвет утвърждава образците на регистрационните карти по чл. 45, ал. 1.

§ 87. Всички документи за самоличност на чужденци, които са в производство за предоставяне на статут, издадени до влизането в сила на този закон, са валидни до изтичането на срока, за който са издадени.

§ 88. До утвърждаването на образците на регистрационните карти по чл. 45, ал. 1 и изработването на регистрационните карти на чужденец, на когото е образувано:

1. ускорено производство или производство по общия ред за предоставяне на статут, се издават документи по досегашния образец и ред;

2. производство за определяне на държавата, компетентна за разглеждане на молбата за статут, се издава временно удостоверение на бежанец в ускорено производство с отбелязване, че производството е по реда на глава шеста, раздел Ia.

Преходни и Заключителни разпоредби
КЪМ ЗАКОНА ЗА ДЪРЖАВНА АГЕНЦИЯ "НАЦИОНАЛНА СИГУРНОСТ"

(ОБН. - ДВ, БР. 109 ОТ 2007 Г., В СИЛА ОТ 01.01.2008 Г.)

§ 44. Законът влиза в сила от 1 януари 2008 г.

Преходни и Заключителни разпоредби
КЪМ ЗАКОНА ЗА ПУБЛИЧНИТЕ ФИНАНСИ

(ОБН. - ДВ, БР. 15 ОТ 2013 Г., В СИЛА ОТ 01.01.2014 Г.)

§ 123. Законът влиза в сила от 1 януари 2014 г. с изключение на § 115, който влиза в сила от 1 януари 2013 г., и § 18, § 114, § 120, § 121 и § 122, които влизат в сила от 1

февруари 2013 г.

Преходни и Заключителни разпоредби
КЪМ ЗАКОНА ЗА ИЗМЕНЕНИЕ И ДОПЪЛНЕНИЕ НА ЗАКОНА ЗА УСТРОЙСТВО НА
ТЕРИТОРИЯТА

(ОБН. - ДВ, БР. 66 ОТ 2013 Г., В СИЛА ОТ 26.07.2013 Г.)

§ 117. Законът влиза в сила от деня на обнародването му в "Държавен вестник".

Преходни и Заключителни разпоредби
КЪМ ЗАКОНА ЗА ИЗМЕНЕНИЕ И ДОПЪЛНЕНИЕ НА ЗАКОНА ЗА УСТРОЙСТВО НА
ТЕРИТОРИЯТА

(ОБН. - ДВ, БР. 98 ОТ 2014 Г., В СИЛА ОТ 28.11.2014 Г.)

§ 117. Законът влиза в сила от деня на обнародването му в "Държавен вестник".

Допълнителни разпоредби
КЪМ ЗАКОНА ЗА ИЗМЕНЕНИЕ И ДОПЪЛНЕНИЕ НА ЗАКОНА ЗА УБЕЖИЩЕТО И
БЕЖАНЦИТЕ

(ОБН. - ДВ, БР. 80 ОТ 2015 Г., В СИЛА ОТ 16.10.2015 Г.)

§ 76. Този закон въвежда изискванията на Директива 2011/95/ЕС на Европейския парламент и на Съвета от 13 декември 2011 г. относно стандарти за определянето на граждани на трети държави или лица без гражданство като лица, на които е предоставена международна закрила, за единния статут на бежанците или на лицата, които отговарят на условията за субсидиарна закрила, както и за съдържанието на предоставената закрила и изискванията на Директива 2013/33/ЕС на Европейския парламент и на Съвета от 26 юни 2013 г. за определяне на стандарти относно приемането на кандидати за международна закрила (ОВ, L 180/96 от 29 юни 2013 г.).

Преходни и Заключителни разпоредби
КЪМ ЗАКОНА ЗА ИЗМЕНЕНИЕ И ДОПЪЛНЕНИЕ НА ЗАКОНА ЗА УБЕЖИЩЕТО И
БЕЖАНЦИТЕ

(ОБН. - ДВ, БР. 80 ОТ 2015 Г., В СИЛА ОТ 16.10.2015 Г.)

§ 83. Законът влиза в сила от деня на обнародването му в "Държавен вестник", с изключение на § 40, който влиза в сила от 1 януари 2016 г.

Допълнителни разпоредби
КЪМ ЗАКОНА ЗА ИЗМЕНЕНИЕ И ДОПЪЛНЕНИЕ НА ЗАКОНА ЗА УБЕЖИЩЕТО И
БЕЖАНЦИТЕ (ДВ, БР. 54 ОТ 2002 Г.)

(ОБН. - ДВ, БР. 101 ОТ 2015 Г.)

§ 36. Този закон въвежда изискванията на Директива 2013/32/ЕС на Европейския парламент и на Съвета от 26 юни 2013 г. относно общите процедури за предоставяне и отнемане на международна закрила (ОВ, L 180/60 от 29 юни 2013 г.).

Преходни разпоредби
КЪМ ЗАКОНА ЗА ИЗМЕНЕНИЕ И ДОПЪЛНЕНИЕ НА ЗАКОНА ЗА УБЕЖИЩЕТО И
БЕЖАНЦИТЕ (ДВ, БР. 54 ОТ 2002 Г.)

(ОБН. - ДВ, БР. 101 ОТ 2015 Г.)

§ 37. Започнатите до влизането в сила на този закон производства се довършват по досегашния ред.

Преходни и Заключителни разпоредби
КЪМ ЗАКОНА ЗА ТРУДОВАТА МИГРАЦИЯ И ТРУДОВАТА МОБИЛНОСТ

(ОБН. - ДВ, БР. 33 ОТ 2016 Г., В СИЛА ОТ 21.05.2016 Г.)

§ 8. Законът влиза в сила от 21 май 2016 г. с изключение на раздел VIII от глава втора, който влиза в сила от 1 януари 2017 г.

Преходни и Заключителни разпоредби
КЪМ ЗАКОНА ЗА ИЗМЕНЕНИЕ И ДОПЪЛНЕНИЕ НА ЗАКОНА ЗА БЪЛГАРСКИТЕ
ЛИЧНИ ДОКУМЕНТИ

(ОБН. - ДВ, БР. 101 ОТ 2016 Г., В СИЛА ОТ 01.01.2018 Г.)

§ 21. Законът влиза в сила от 1 януари 2018 г., с изключение на § 12, 13, 16, 19 и 20, които влизат в сила от деня на обнародването на закона в "Държавен вестник".

Преходни и Заключителни разпоредби
КЪМ ЗАКОНА ЗА СОЦИАЛНИТЕ УСЛУГИ

(ОБН. - ДВ, БР. 24 ОТ 2019 Г., В СИЛА ОТ 01.07.2020 Г., ИЗМ. ОТНОСНО ВЛИЗАНЕТО В СИЛА - ДВ, БР. 101 ОТ 2019 Г.)

§ 45. (Изм. - ДВ, бр. 101 от 2019 г.) Законът влиза в сила от 1 юли 2020 г., с изключение на:

1. параграф 6, т. 5, буква "а", § 7, т. 2, букви "а" и "б", т. 3, т. 6, буква "а", т. 9 и 10, § 18, т. 2 в частта относно "домове за медико-социални грижи за деца съгласно Закона за лечебните заведения" и § 20, т. 2 в частта относно заличаването на думите "и домовете за медико-социални грижи за деца", и т. 5, буква "в", които влизат в сила от 1 януари 2021 г.;

2. параграф 3, т. 4, букви "е", "ж" и "з" и § 28, т. 1, буква "а", т. 2 и 5, които влизат в сила от 1 януари 2019 г.

3. член 22, ал. 4, чл. 40, чл. 109, ал. 1, чл. 124, чл. 161, ал. 2, § 3, т. 6, § 30, 36, 37 и 43, които влизат в сила от деня на обнародването на закона в "Държавен вестник".

Допълнителни разпоредби
КЪМ ЗАКОНА ЗА ИЗМЕНЕНИЕ И ДОПЪЛНЕНИЕ НА ЗАКОНА ЗА УБЕЖИЩЕТО И
БЕЖАНЦИТЕ

(ОБН. - ДВ, БР. 89 ОТ 2020 Г.)

§ 54. Този закон въвежда изисквания на Директива 2013/32/ЕС на Европейския парламент и на Съвета от 26 юни 2013 г. относно общите процедури за предоставяне и отнемане на международна закрила (ОВ, L 180/60 от 29 юни 2013 г.) и на Директива 2013/33/ЕС на Европейския парламент и на Съвета от 26 юни 2013 г. за определяне на стандарти относно приемането на кандидати за международна закрила (ОВ, L 180/96 от 29 юни 2013 г.).

Преходни и Заключителни разпоредби
КЪМ ЗАКОНА ЗА ИЗМЕНЕНИЕ И ДОПЪЛНЕНИЕ НА ЗАКОНА ЗА УБЕЖИЩЕТО И
БЕЖАНЦИТЕ

(ОБН. - ДВ, БР. 89 ОТ 2020 Г.)

§ 55. Започнатите до влизането в сила на този закон производства се довършват по досегашния ред.

.....

§ 57. Наредбата по чл. 67к се привежда в съответствие с разпоредбите на този закон в 6-месечен срок от влизането му в сила.

Преходни и Заключителни разпоредби
КЪМ ЗАКОНА ЗА ИЗМЕНЕНИЕ И ДОПЪЛНЕНИЕ НА ЗАКОНА ЗА ЗДРАВНОТО
ОСИГУРЯВАНЕ

(ОБН. - ДВ, БР. 32 ОТ 2022 Г., В СИЛА ОТ 26.04.2022 Г.)

§ 12. Законът влиза в сила от деня на обнародването му в "Държавен вестник".

Приложение към чл. 45, ал. 2

(Ново - ДВ, бр. 52 от 2007 г.)

Образец на разрешение за прехвърляне на лица, ползващи се от временна
закрила

Разрешение за прехвърляне на чужденец, ползващ се от временна закрила

РАЗРЕШЕНИЕ ЗА ПРЕХВЪРЛЯНЕ

Наименование на държавата членка, издаваща разрешението за прехвърляне

Номер на документа(*):

Издадено на основание член 26 от Директива 2001/55/ЕО на Съвета за определяне на минималните стандарти за предоставяне на временна закрила в случай на масово навлизане на разселени лица и за мерките за поддържане на баланса между държавите членки в полагането на усилия за прием на такива лица и понасяне на последиците от този прием.

Валидно само за прехвърляне от ..... (1)

до ..... (2)

Съответното лице трябва да се представи в ..... (3)

до ..... (4)

Издадено във: .....

ФАМИЛИЯ: .....

СОБСТВЕНО И БАЩИНО ИМЕ: .....

МЯСТО И ДАТА НА РАЖДАНЕ: .....

Когато става въпрос за малолетен/непълнолетен, името/имената на родителя/настойника/попечителя .....

ПОЛ: .....

ГРАЖДАНСТВО: .....

Дата на издаване .....

СНИМКА

ПЕЧАТ

Подпис на бенефициера: .....

За компетентния орган: .....

Самоличността на притежателя на разрешението е била определена от органите на .....
(5), (6)

Самоличността на притежателя на разрешението не е установена .....

Настоящият документ е издаден единствено на основание член 26 от Директива 2001/55/ЕО на Съвета и не съставлява документ, който е равнозначен на документ за пътуване, който дава основание за преминаване на външна граница, или документ, който доказва самоличността на лицето.

(*) Номерът на документа се дава от държавата, от която се извършва прехвърлянето в друга държава членка.

(1) Държавата членка, от чиято територия се прави прехвърлянето.

(2) Държавата членка, към чиято територия се прави прехвърлянето.

(3) Мястото, на което лицето трябва да се представи при пристигането си във втората държава членка.

(4) Крайният срок, в който лицето трябва да се представи при пристигането си във втората държава членка.

(5) Въз основа на следните пътни документи или документи за самоличност, представени на органите.

(6) Въз основа на документи, различни от пътни документи или документи за самоличност.

Релевантни актове от Европейското законодателство

Директиви:

ДИРЕКТИВА 2013/33/ЕС НА ЕВРОПЕЙСКИЯ ПАРЛАМЕНТ И НА СЪВЕТА от 26 юни 2013 година за определяне на стандарти относно приемането на кандидати за международна закрила

ДИРЕКТИВА 2013/32/ЕС НА ЕВРОПЕЙСКИЯ ПАРЛАМЕНТ И НА СЪВЕТА от 26 юни 2013 година относно общите процедури за предоставяне и отнемане на международна закрила

ДИРЕКТИВА 2011/95/ЕС НА ЕВРОПЕЙСКИЯ ПАРЛАМЕНТ И НА СЪВЕТА от 13 декември 2011 година относно стандарти за определянето на граждани на трети държави или лица без гражданство като лица, на които е предоставена международна закрила, за единния статут на бежанците или на лицата, които отговарят на условията за субсидиарна закрила, както и за съдържанието на предоставената закрила

ДИРЕКТИВА 2005/85/ЕО НА СЪВЕТА от 1 декември 2005 година относно минимални норми относно процедурата за предоставяне или отнемане на статут на бежанец в държавите-членки (ОТМ.)

ДИРЕКТИВА 2004/83/ЕО НА СЪВЕТА от 29 април 2004 година относно минималните стандарти за признаването и правното положение на гражданите на трети страни или лицата без гражданство като бежанци или като лица, които по други причини се нуждаят от международна закрила, както и относно съдържанието на предоставената закрила (ОТМ.)

ДИРЕКТИВА № 2003/86/ЕО НА СЪВЕТА от 22 септември 2003 година относно правото на събиране на семейството

ДИРЕКТИВА 2003/9/ЕО НА СЪВЕТА от 27 януари 2003 година за определяне на минимални стандарти относно приемането на лица, търсещи убежище (ОТМ.)

ДИРЕКТИВА 2001/55/ЕО НА СЪВЕТА от 20 юли 2001 година относно минималните стандарти за предоставяне на временна закрила в случай на масово навлизане на разселени лица и за мерките за поддържане на баланса между държавите-членки в

полагането на усилия за прием на такива лица и понасяне на последиците от този прием

Регламенти:

РЕГЛАМЕНТ ЗА ИЗПЪЛНЕНИЕ (ЕС) № 118/2014 НА КОМИСИЯТА от 30 януари 2014 година за изменение на Регламент (ЕО) № 1560/2003 за определяне условията за прилагане на Регламент (ЕО) № 343/2003 на Съвета за установяване на критерии и механизми за определяне на държавата членка, която е компетентна за разглеждането на молба за убежище, която е подадена в една от държавите членки от гражданин на трета страна

РЕГЛАМЕНТ (ЕС) № 604/2013 НА ЕВРОПЕЙСКИЯ ПАРЛАМЕНТ И НА СЪВЕТА от 26 юни 2013 година за установяване на критерии и механизми за определяне на държавата членка, компетентна за разглеждането на молба за международна закрила, която е подадена в една от държавите членки от гражданин на трета държава или от лице без гражданство

РЕГЛАМЕНТ (ЕС) № 603/2013 НА ЕВРОПЕЙСКИЯ ПАРЛАМЕНТ И НА СЪВЕТА от 26 юни 2013 година за създаване на система Евродак за сравняване на дактилоскопични отпечатъци с оглед ефективното прилагане на Регламент (ЕС) № 604/2013 за установяване на критерии и механизми за определяне на държавата членка, компетентна за разглеждането на молба за международна закрила, която е подадена в една от държавите членки от гражданин на трета държава или от лице без гражданство и за искане на сравнения с данните в Евродак от правоприлагащите органи на държавите членки и Европол за целите на правоприлагането и за изменение на Регламент (ЕС) № 1077/2011 за създаване на Европейска агенция за оперативното управление на широкомащабни информационни системи в областта на свободата, сигурността и правосъдието

РЕГЛАМЕНТ (ЕС) № 1077/2011 НА ЕВРОПЕЙСКИЯ ПАРЛАМЕНТ И НА СЪВЕТА от 25 октомври 2011 година за създаване на Европейска агенция за оперативното управление на широкомащабни информационни системи в областта на свободата, сигурността и правосъдието

РЕГЛАМЕНТ (ЕО) № 1560/2003 НА КОМИСИЯТА от 2 септември 2003 година за определяне условията за прилагане на Регламент (ЕО) № 343/2003 на Съвета за установяване на критерии и механизми за определяне на държавата-членка, която е компетентна за разглеждането на молба за убежище, която е подадена в една от държавите-членки от гражданин на трета страна

РЕГЛАМЕНТ (ЕО) № 343/2003 НА СЪВЕТА от 18 февруари 2003 година за установяване на критерии и механизми за определяне на държава-членка, компетентна за разглеждането на молба за убежище, която е подадена в една от държавите-членки от гражданин на трета страна (ОТМ.)

РЕГЛАМЕНТ (ЕО) № 407/2002 НА СЪВЕТА от 28 февруари 2002 година за определяне на някои условия за прилагането на Регламент (ЕО) № 2725/2000 относно създаването на системата "Евродак" за сравняване на дактилоскопични отпечатъци с оглед ефективното прилагане на Дъблинската конвенция (ОТМ.)

РЕГЛАМЕНТ (ЕО) № 2725/2000 НА СЪВЕТА от 11 декември 2000 година за създаване на система "Евродак" за сравняване на дактилоскопични отпечатъци с оглед

ефективното прилагане на Дъблинската конвенция (ОТМ.)

Решения:

РЕШЕНИЕ 97/420/ПВР НА СЪВЕТА от 26 юни 1997 година относно наблюдение на прилагането на актовете, приети в областта на убежището

РЕШЕНИЕ 96/198/ПВР НА СЪВЕТА от 4 март 1996 година относно процедура за предупреждаване и неотложност при разпределяне на тежестта при временно приемане и пребиваване на разселени лица

ОБЩА ПОЗИЦИЯ от 4 март 1996 година определена от Съвета на основание на член К.3 от Договора за Европейския съюз, относно хармонизираното прилагане на определението на термина "бежанец" по смисъла на член 1 от Женевската конвенция за статута на бежанците от 28 юли 1951 година